

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda: Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. július 18.

bb. 1. utcaelnevezések a fővárosban

i -don/fk/e hi -cz

1973. július 18.

az új lakások, házsorok átadását, illetve a régi korszerűtlen otthonok lebontását követően új utcákat nyitnak, neveznek el, s többieket törölnék az utcanévjegyzékből. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban döntött az új utcanevekről. eszerint a 10. kerületben a kereszturi ut 200. számú ház és a pesti határut közötti utcát tuzok utcának; a harmat utca 40. és a mádi utca 49. közötti utcát csösztorony utcának; a kőér utca 2/b. és 2/c.-nél lévő zsákutcát repce utcának, továbbá a kada utca 119. és a harmat utca 88. közötti utcát kada köznek nevezték el.

a 15. kerületben, a körvasutcsor 102-től a geisler eta utca 85-ig terjedő névtelen utcát lócsevár utcának, a kert köz és az énekes utca közötti névtelen utcát lóvasut köznek keresztelték. a 22. kerületben, a nagytétényi uttal párhuzamos és a bartók béla utra merőleges, az s/9-s/15 épületekkel beépített névtelen utcát tenkes utcának, a budafoki ady endre utcával párhuzamos, a cserjés és a tordai utcákra merőleges - eddig 877. utcának jelölt - névtelen utcát gerinc utcának nevezték el.

a fővárosban a többi között az utcanévjegyzékből törölték a 10. kerületi isaszegi utat, a kocka utcát, a poór utcát, a 22. kerületben a topolya és a berettyó utcát, kispesten pedig egyebek között a népdal, a nyitra, a vásár és a zenekar utcát.

/mti//

M

- 1 -

bb. 3. 1464 állás 1239 új orvos, fogorvos, gyógyszerész számára

i vt/gk/e hi -cz

1973. július 18.

a felsőfokú egészségügyi oktatási intézmények országosan 1464 állást hirdettek az 1239 végző orvos, fogorvos, gyógyszerész számára. a legtöbb új, fiatal orvost borsod, nógrád, bács, szabolics és veszprém megyében várják. az idén végzők körében legnagyobb az érdeklődés a belgyógyászat, a gyermekgyógyászat, a sebészet, a szülészet, valamint az ideg- és elmegyógyászat iránt. a legtöbben ezeken a szakterületeken szeretnék elhelyezkedni. ami az erre vonatkozó lehetőségeket illeti, az egészségügyi minisztériumban az alábbi tájékoztatást adták:

- az 1972-73-as oktatási évben 207 gyógyszerész végzett /köztük 7 külföldi és 14 társadalmi ösztöndíjas/. az általuk pályázható állások száma 359 volt. valamennyi új gyógyszerész elhelyezkedett. a 119 fiatal fogorvos részére /köztük 12 külföldi és 4 társadalmi ösztöndíjas/ 121 álláshely kínálkozott. a fővárosban igen kevés, ezuttal mindössze 12 fogorvosi állást hirdettek. végleges adatok a fogorvosok elhelyezkedéséről csak ősszel lesznek majd. egy részük egyébként már munkába állt.

- az általános orvosok szeptemberben fejezik be tanulmányaikat. a négy orvostudományi egyetem általános orvosi karain az idén 913-an végeznek /közülük 83 társadalmi ösztöndíjas/, s lényegesen több: 984 álláshelyre pályázhatnak. ebből 159 körzeti orvosi állás, s ezen belül csupán 48 az olyan, amihez jelenleg nincs lakás.

elmondották még, hogy az egészségügyi miniszter - az orvos munkaerőhelyzet javítása, az egyes megyék, illetőleg szakok orvosellátottsági problémáinak enyhítése érdekében - rendelkezést adott ki. eszerint az idén végző általános orvosok kizárólag az egyetemek által meghirdetett állásokra pályázhatnak, az év végéig. ez azt jelenti, hogy új, fiatal medikus a pályázaton kívül sehol nem alkalmazhatnak, kivéve az ösztöndíjasokat, akiket a részükre szerződés alapján biztosított állásra neveznek ki.

a miniszteri rendelkezést évfolyamgyűléseken, de írásban is az orvostanhallgatók tudomására hozták. az egyetemeken bizottságok foglalkoztak az állásokra történő ajánlási sorrend megállapításával. javaslataiknál - a tanulmányi eredmény mellett - figyelembe vették a teljes hat év munkáját, beleértve a hallgatók társadalmi tevékenységét is. /mti/

- 2 -

bb. 2. többszáz külföldi a balatoni vitorlásiskolákban ...

vid/e ká -cz

1973. július 18.

július elején megindult az oktatás a balaton-part vitorlásiskoláiban, ahol az érdeklődők szakképzett vezetőktől sajátíthatják el az érdekes, egészséges vízisport ismereteit. a tanfolyam általában tíz „leckéből”, áll, s ez alatt a résztvevők elegendő ismeretet gyűjthetnek az önálló, biztonságos hajóvezetéshez. a vitorlásiskolákat különösen sok külföldi nyaralóvendég keresi fel, de hazai üdülők is szép számmal látogatják azokat. a jelentkezések szerint az idén is többszázán sajátítják el a vitorlásás alapismereteit. /mti/

-...-

bb. 4. nyári virágpompában a szegedi fűvészkert - virágot bontott az indiai lóbusz

vid/e -cz

1973. július 18.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertje felöltötte legszebb nyári pompáját: a langyosvízü dísz-tóban nyílik a dél-ázsiai honos indiai lóbusz. két héttel megkészt a virágzás, mintha a természet időziteni akarná a ritka látványosságot a július 20-tól augusztus 20-ig tartó szabadtéri játékok megkezdéséhez. az ünnepi hetek idején válik ugyanis színeiben leggazdagabbá a város idegenforgalmi nevezetessége, a fűvészkert. az elkövetkező napokban az egzotikus növény hatalmas piros virágai valósággal elborítják majd a tavat.

hazánkban egyedül szegeden sikerült tartósan megtelepíteni az indiai lóbuszt, de közép-európai viszonylatban is itt található a legelterjedtebben, a legnagyobb számban. jól egészít ki, teszi teljesebbé a kert szépségét az indiai virág rokonai: a fehér-, sárga- és kékvirágú tündérrózsák. /mti/

-...-

- 3 -

o

db. 5. a szépirodalmi könyvkiadó ujdonságai

i ró/pá/e hi -cz

1973. július 18.

germanus gyula nagysikerű utleírása, az allah akbar! először 1936-ban jelent meg. germanus 1934-ben mekka-i zarándoklatra indult, ennek során hosszabb utazást tett a közép-keleten. műve ennek az utnak az eredménye. elvezet a dervisek világába, és részletesen beszámol zarándokutjáról. tudóaitása a mekka-i mohamedán szertartásokról, leírása a szentváros életéről, élményt nyújtó. germanus gyula a 37 év óta bekövetkezett eseményeket, a közép-keleten végbement történelmi jelentőségű változásokat nagy terjedelmű előszóban foglalta össze, s így megfelelő kapcsolatot teremtett a könyvben leírtak és a ma között.

a szépirodalmi kiadó gondozásában jelent meg németh lászló életmű-sorozatának újabb kötete is, az emberi színjáték című, 1928/29-ben írott regénye. hőse, boda zoltán, akinek sorsát a regény kisgyermek korától korai erőszakos haláláig végigkíséri, elcsapott református pap fia. az a szorító gyűrű, amelyet az első világháború tömegőrülete, nyomorusága, majd a háború utáni évek, az ellenforradalom politikai és társadalmi nyomása préssel köréje, abnormális irányba tereli a fejlődését. miután sem az irodalom, sem a tudomány világában nem találja a helyét, abbahagyja tanulmányait és hazatér szülőfalujába, módosra, a szegények in- gyen orvosának, diploma nélküli kuruzslónak. regénye az em- ber és norma, az ember és szerep problémájának tükrözőlcs- fontosságú mű németh lászló írói pályáján.

szabó pál nyugtalan élet című önéletrajzájának harmadik kötetében az író életének a huszas évektől 1945-ig eltelt időszakáról olvashatunk. az önéletrajzból hiteles történelmi kép rajzolódott ki a két világháború közötti magyar tár- sadalomról, paraszti sorsról, politikai és művészeti törek- vésekről. a könyv nemcsak személyes történet: teljesebbé te- szí azidőszak korrajzát is.

thury zsuzsa új regényében, a bécsi országút-ban boér- zsófi történetét írta tovább. az önéletrajzi elemekből fel- épített regény a korabeli magyar értelmiség hiteles rajzát adja. /mti/

MA

- 4 -

bb. 7. 1170 hallgatónak - egy tornaterem - módszertani utmu-
tató az egyetemi-főiskolai tömegsportozáshoz

i pr/gk/e hi -cz

1973. július 18.

szükségek, szegényesek a sportolási, testedzési lehetőségek az egyetemeken, főiskolákon, sokhelyütt azonban még a meglévő tornatermeket, pályákat sem használják ki kellőképpen -, állapította meg a közelmúltban a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsa.

a felsőoktatási intézmények kisz-munkáját összefogó, irányító testület az egyetemek, főiskolák tömegsportolási lehetőségeit, a tömegsporttal foglalkozó kisz aktivahálózat felépítését vizsgálta, elemezte. a 46 felsőoktatási intéz- ménybe eljuttatott kérdőívre adott válaszokból nem túl ró- zsás kép bontakozott ki: a 46 egyetemen, főiskolán 34 ezren tanulnak, s az intézményeknek összesen 29 - zömmel kismé- retű, elavult - tornaterem van. eszerint egy teremnek 1100 hall- gatót kellene befogadnia. a tömegsport kiadásaira felhasz- nált összeg az 1971-72-es tanévben mindössze 360 500 forint volt. /ez hallgatónként csupán 11 forint./ valamivel jobb a helyzet a szabadtéri sportpályáknál, a diákoknak 16 kézi- labda-, 13 kosárlabda-, 8 röplabda-, 6 kis- és 6 nagy labda- rugópályája, valamint 8 atlétikai pályája van. közülük tizen- bérelnek, egy pályára átlag 680 hallgató jut. a vizsgált in- tézmények 14 sportágban rendeznek hagyományos-rendszeresen háziversenyeket, ezek - a közkeveltség sorrendjében - : kosárlabda, labdarugás, asztalitenisz, sakk, kézilabda, röp- labda, atlétika, uszás, tollaslabda, tájékozódási futás, lö- vészet, torna, tenisz és súlyemelés. harminchárom intézmény hallgatói vesznek részt egyetemközi, területi vagy országos versenyeken, s 15 egyetem, főiskola lehetőségei adottak ilyen jellegű mérkőzések megrendezésére.

a tanács a helyzetkép alapján ajánlásokat, módszertani utmutatót dolgozott ki a felsőoktatási intézmények tömegsport- tevékenységének fejlesztésére. a testnevelési órákon és sport- körű foglalkozásokon kívüli időben az iskolai sportlétesítme- nyeket a hallgatók rendelkezésére kell bocsátani, sportszoba - rendezhető be pincehelyiségekben vagy a szobáktól távoleső fo- lyosórészeken /ezek felszereléséhez kezdetben elegendő egy saját készítésű súlyzókészlet, egy bordásfal vagy egy ping- pongasztal./

/folyt.köv./

- 5 -

MA

bb. 7. /1170 hallgatónak...folyt./e

nagy lehetőségek rejlenek a kocogómozgalomban, amit könnyű megszervezni, ha az iskola, kollégium közelében park vagy sportpálya van, meg lehet szervezni a kollégiumi reggeli tornát, akár úgy, hogy a petőfi-rádió zenés gyakorlatait játsszák le magnóról. az alap-sportágakban rendszeresen meg lehet, meg kell szervezni az évfolyambajnokságokat, sőt tanköri, kollégiumi bajnokságokat. mind több hallgatónak kell lehetőséget biztosítani, hogy részt vegyen az egyetemközi tömegsport-versenyeken, olyanokon, mint például a szegedi egyetemi-főiskolai bajnokság, a budapesti kollégiumi bajnokság, a medikus kupa vagy a műszaki főiskolai sportnapok. a tömegsport fejlesztéséhez szükséges pénz megszerzéséhez számos forrást lehet találni: a tömegsport támogatására lehet fordítani például az intézményi kisz-szervezet költségvetésének és a társadalmi munkák bevételének meghatározott részét, a testnevelési tanszék - lehetőségeihez mérten - anyagilag is támogathatja a tömegsportot. /mti/

bb. 8. régészeti feltárások zalalövön

vid/e ká -cz

1973. július 18.

a salla nevű római kori település emlékei után kutatott zalalövön az eötvös Loránd tudományegyetem régészeti tanszékének 25 tagú csoportja, Mócsy András egyetemi tanárnak, az mta levelező tagjának vezetésével. a hajdani borostyán ut mentén elterülő zalalövön már korábban is kerültek elő római kori emlékek, de tervszerű kutatást eddig nem folytattak ezen a területen. most a múzeum és az egyetem között kötött szerződés alapján többéves feltáró munkát terveznek, s az ideai régészeti tábor e feltárás-sorozat első része volt. az ideai nyári ásatások során számos használati tárgyra bukkantak. megtalálták egy római kori épület alapjait is, amely minden bizonnyal a település szélső háza volt. a régészeknek sikerült megközelítően körülhatárolniuk salla területét, s megállapították, hogy annak központja zalalövő mai központjával esett egybe.

a múzeum és az egyetem között kötött szerződés értelmében jövőre folytatják a feltáró munkát az egyetemisták részvételével. /mti/

MT

...

- 6 -

bb. 6. helyreállítják a székesfehérvári kereszteslovagok hajdani templomát

vid/e ká -cz

1973. július 18.

helyreállítják a székesfehérvári kereszteslovagok hajdani templomát inotán. a 14. század első felében épült kora gótikus stílusú templomot 3. béla király adományozta a fehérvári lovagoknak.

a restaurálás során több értékes lelet került elő. többek között gótikus faragott kövekre és freskómaradványokra bukkantak. /mti/

...

bb. 9. negyven százalékkal nagyobb nylon fehérnemű forgalomra számít a kereskedelem

i kf/fk/e ie -cz

1973. július 18.

hétfőn lépett életbe az ideai negyedik iparcikk árleszállítás, amelynek során egyebek között átlagosan 25 százalékkal csökkent a szintetikus alapanyagú felnőtt szövött és kötött alsóruházati cikkek ára. az újabb végleges árleszállítás gyakorlatilag a nylon női fehérneműkre: nadrágokra, kombinékre, hálósíngekre, valamint a nylon férfisíngekre, banlon alsónadrágokra és atlétatrikókra vonatkozik. a nadrágok és a trikók mintegy 10-15 forinttal, a kombinék 30-40 , a hálósíngék és az íngék 40-50 forinttal lettek olcsóbbak.

az árleszállítással kapcsolatban a belkereskedelmi minisztérium ruházati kereskedelmi főosztályán az mti munkatársának elmondották, hogy a nylon fehérneműkkel széles réteget érintő tömegcikk árát mérsékeltek. az intézkedéssel közelebb hozták egymáshoz az utóbbi időben évről-évre dráguló műselyem, valamint a változatlanul keresett nylon fehérneműk árát. azért is jelentős az árleszállítás, mert a felnőtt fehérnemű forgalom körülbelül 50 százalékát a szintetikus termékekből bonyolítják le.

a nagykereskedelmi vállalatok az érintett cikkekből egyébként az év második felére árváltozás nélkül is valamiféle magasabb forgalmat terveztek, most pedig mintegy 40 százalékos keresletnövekedéssel számolnak. amennyiben ez realizálódik, a lakosság az év végéig mintegy 90 millió forintot takaríthat meg a nylon fehérnemű vásárlásánál.

/folyt.köv./

MT

- 7 -

bb. 9. /negyven százalékkal...folyt./e

a minisztériumban elmondottak azt is, hogy a leszállított áru nylon fehérneműkből megfelelő árualap áll rendelkezésre. a kereskedelem készletei júliusban férfilingekből 36 százalékkal, kombinékból 41 százalékkal, női nadrágból pedig 56 százalékkal voltak nagyobbak a tavalyinál. az érintékezés nyomán várható nagyobb forgalomhoz a belföldi termelésből meg tudják teremteni az árualapot; a habselyem kötöttáru-gyárnak még további kapacitásai vannak. ezenkívül az ndk-ból, csehszlovákiából és Lengyelországból is importálnak a belföldiekkel azonos áru nylon fehérneműket. /mt1/

bb. 10. kvarclámpás hőkandalló

vid/e ká -cz

1973. július 18.

a villamos berendezés és készülékművek pápai elekthermax gyárában hk-66-típusú kvarclámpás hőkandallók sorozatgyártását kezdték meg. az 1000 w teljesítményű hőkandallókban a hőt ötvözött acélcsőbe helyezett spirál szolgáltatja. a kisebb helyiségek fűtésére alkalmas készülék előnye, hogy egyesíti a kvarclámpát és a hőkandallót. a sugárzás iránya állítható. a készülék gyógyászati és kozmetikai célokra is kitűnően használható. /mt1/

bb. 11. a főmterv készíti a boráros tér végleges forgalmi rendezési tervét

i -don/e hi -cz

1973. július 18.

elbírálták a boráros tér forgalmi rendezésére készített pályaműveket. a meghirdetett tervpályázatra összesen 49 munkát küldtek be. közülük a közlekedési és közműépítési szakemberekből, a városrendezőkből és építészekből álló zsűri tíz olyan pályaművet fogadott el, amelyek alapján a főmterv elkészíti majd a boráros tér végleges rendezési tervét.

/folyt.köv./

- 8 -

bb. 11. /a főmterv készíti...folyt./e

a pályázatnak abszolút „győztese”, nem volt. a díjnélküliség a szakmai körökben nem okozott meglepetést, mert a feladat megoldása rendkívüli vállalkozás volt. a pályázóknak tudniuk kellett olyan forgalmi megoldási javaslatot kellett készíteniük, amely összehangoltan tartalmazza a tömegközlekedést, a közúti forgalmat, a parkolást és a gyalogos forgalmat is. munkájukat nehezítette, hogy a tervekben a közeli és a távoli jövő közlekedésére olyan megoldást kellett találniuk, hogy a forgalom mindenkor zavartalan és biztonságos legyen.

a boráros tér két nagyjelentőségű utvonal csomópontja. az egyik a nagykörut és utvonalának folytatása a petőfi hidon át, a másik a közraktár utca-soroksári ut vonala. az ország keleti és nyugati része közötti forgalmat lebonyolító csomópont tömegközlekedési szempontból is jelentős: számos autóbusz végállomása. a boráros téren jelenleg naponta mintegy százezren fordulnak meg.

a közlekedésfejlesztési tervek szerint az első ütemben - az ötödik ötéves tervidőszakban - meghosszabbítják a csepeli gyorsvasut utvonalát a kálvin térig. a gyorsvasut a boráros térig felszínen halad, majd az itteni állomás után, a bakáts utca magasságában kéregalagutban fut be a kálvin térre. a vasut utvonalát úgy építik meg, hogy az a dunaparti közparkot és a parti sétányt nem érinti, illetve a pihenőterületet a belsőferencváros irányából gyalogosan is megközelíthető lesz. a 2-es villamosok a soroksári ut-boráros tér-közraktár utca utvonalon közlekednek majd. /a tér forgalmi rendezésének második ütemében a soroksári uton a villamosközlekedés megszűnik; a forgalmat autóbuszok bonyolítják le. /a mester utcai és a nagyköruti villamosvonal nagyobb távlatban is megmarad.

a közúti közlekedés távlati fejlesztési terve szerint a közraktár utca-soroksári ut utvonal autót, a nagykörut - beleértve a petőfi híd szakaszt is - változatlanul jelentős főutvonal lesz, de balra nagyívben csak az egyirányu keresztező utcákba lehet befordulni. a boráros téren a parkolóhelyeket úgy alakítják ki, hogy ne zavarják a közúti forgalmat, illetve a lakások, az üzletek, a hivatalok és más fontos létesítmények a várakozó helyekről gépkocsival is jól megközelíthetők legyenek. a boráros téri gyalogos aluljáróban kereskedelmi létesítmények kapnak helyet. /mt1/

- 9 -

M

bb 12. készül az összefoglaló tájékoztató az ötven kijelölt vállalat helyzetéről

1 sl/fk um ie cz

1973. július 18.

az országos tervhivatalban megkezdtek azoknak az értékeléseknek az összesítését, amelyekben a különböző gazdaságirányító szervek, ágazati minisztériumok felmérték az ötven kijelölt nagyvállalat helyzetét. mint ismeretes, az ágazati miniszterek és a funkcionális hatóságok vezetői folyamatosan megkülönböztetett figyelemmel kísérik az ország ötven legnagyobb vállalatának, trösztjének tevékenységét, a kormányzati szervek ily módon tájékozódnak azok működéséről, a nagyvállalatok és az iár egésze fejlődésének összefüggéseiről. folyamatosan vizsgálják például, hogy vállalatok érdekeltisé és tevékenysége kellő összhangban van-e a központi gazdaságpolitikai elvekkel, a népgazdasági tervek céljaival.

a folyamat előkészítéseként készülnek el azok az értékelések, felmérések, aölyeket most az országos tervhivatalban összesítenek a kormányzati szervek részére. az elmúlt hónapokban az érintett gazdaságirányító szerveksokoldaluan felmérték az ötven vállalat 1968-72. közötti fejlődését és jelenlegi helyzetét a pénzügyminisztérium például elemezte e vállalatok árbevételeinek, termelési költségeinek alakuását, pénzügyi helyzetét, beruházási tevékenységét. a központi statisztikai hivatala rendelkezés³ álló nagymennyiségű anyag felhasználásával a különböző összefüggéseket is vizsgálta, például az árbevétel és a termelésiérték kapcsolatait, amunkaerő-elyzetre, az exportra ható tényezőket stb. az ágazati minisztériumok a yámszerű adatokon tulmenően az évek folyamán összegyűlt tapasztalataikat is összegezték, még realisabb képet alkotva a vállalatok helyzetéről, problémáiról. a tárcák⁴ általában a minisztériumi vezetők értekezlete is réséetesenelemezte a kiemelt vállalatok helyzetét, munkáját. a kqm vezetőinek értekezlete például megállapította, hogy a kiemelt vállalatok exportja az elmúlt öt évben jóval dinamikusabban fejlődött, termelésük növekedésének üteme azonban - a népgazdaságfejlesztési programokban résztvevő üzemek kivételével - nem érte el a tárca átlagos szintjét. a gépipari nagyvállalatok nyeresége gyorsabban, a kohászatiaké valamivel lassabban nőtt az átlagosnál. a nagyvállalatok jövedelmezősége azonban a gépiparban sem érte el az átlagos szintet, csupán közelített ahhoz.

az országos tervhivatal möt készülő összesítésevalamennyi fontosabb tapasztalatra kitér. mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy az ötven kielelt vállalat az árbevétel, a foglalkoztatottak létszáma, az állóeszközállomány, a vállalati eredmény és az export szempontjából milyen helyet foglal el a magyar iparban, majd részletesen elemzi a vállalatok, illetve azok egyes csoportjúnak sajátos vonásait, problémáit. az átfogó helyzetértékelés valószínűleg még a nyáron illetékes vezető szervek elé kerül.

/folyt.köv./

- 10 -

7.50/um

Tolko

bb 12. / készül az összefoglaló ...folyt./um

az említett felméréssel alapozzák meg lényegében a kijelölt vállalatok rendszeres figyelését. adataikat a megfelelő iparágak egészének adataival egybevetve félévenként összesítik. az ágazati minisztériumok minden év második negyedében külön értékelik a kiemelt vállalatok tevékenységét, a tapasztalatokról az országos tervhivatal illetve az állami tervbizottság évente tájékoztatja a minisztertanácsot. ugyanakkor az országos tervhivatal és az ágazati minisztériumok a kiemelt vállalatokat fokozottan bevonják konzultatív formában a népgazdasági tervek, elsősorban az ötéves tervek készítésébe. az ötven vállalat 1973. végéig kidolgozza előzetes fejlesztési elgondolásait az ötödik ötéves terv időszakára, szükség esetén ennél hosszabb időszakra. ezekről az elgondolásokról tájékoztatják az ágazati minisztériumot, az országos tervhivatalt, a külkereskedelmi minisztériumot, a pénzügyminisztériumot és a magyar nemzeti bankot, hogy az említett szervek a vállalatok elgondolásaival számolhassanak. a tervhivatal és a minisztériumok rendszeres és kölcsönös információs és konzultatív kapcsolatokat alakítanak ki az említett vállalatokkal, tájékoztatják őket a népgazdasági tervekkel kapcsolatos elképzelésekről. a gazdasági szabályozó rendszer továbbfejlesztése során a gazdaságirányító szervek külön is elemzik, hogy a tervezett módosítások mennyiben befolyásolják a kijelölt vállalatok működését. /mti/

--

bb 13. a kedvező időjárás javított a terméskilátásokon - csökkennek a zöldségárak

1 jf/gk um ie cz

1973. július 18.

a zöldség- és gyümölcsellátás várható további alakulásáról kért információt a mém-ben és a szövért központjában az mti munkatársa.

az illetékesek elmondották, hogy az utóbbi két-három héten a zöldségtermelőknek kedvezett az időjárás; nagyobb, országos jellegű esőzések voltak, a csapadék helyenként meghaladta a 100 millimétert is, s a talaj nedvességgel telítődött. ezt követően napsütéses, száraz idő járt a növényekre, ami különösen a melegigényes paprikának és paradicsomnak kedvezett. mindez azonban nem tudta feledtetni azt a korábbi 10-12 napos lehülést, amely június elején visszavetette a növények fejlődését, és legalább egyhetes „elcsuszást”, idézett elő az elmúlt évhez képest.

a hidegtűrő növények ezzel szemben kielégítően gyarapódtak, és például a zöldborsó - főleg a hosszú tenyészidejű fajták - jó termést hozott, ugyanugy, mint a korai káposzta, a kelkáposzta, valamint a karalábé. ezekből a zöldségfélékből a piaci kínálat megfelelően alakult, bár kétségtelen, hogy a nyár eleji lehülés kisebb mértékben ezeknél a cikkeknél is érezte hatását.

/folyt.köv./
8.55/um

- 11 -

Tolko

bb 13./ a kedvező időjárás ....folyt./um

a szakemberek arra számítanak, hogy a hét végére vagy a jövő hét közepére tovább javul a zöldségellátás és az árak is erősen csökkennek majd. mindenesetre jelenleg nagyobb a kereslet paprikából és paradicsomból, mint amennyit a termelők - megfelelő, elfogadható árakon - ki tudnak elégíteni. jó az ellátás uborkából, és sárgarépbából, és a főztek is felkerült a „kinálatalista” tára,, a lecsószezon indulását különben augusztus 5-e után várják.

az időjárás kedvezőtlen hatása ellenére a felhozatal a legtöbb cikkből az elmúlt év azonos időszakához képest nagyobb volt.

július 1-12 között tavaly 417 vagon nyári burgonyát forgalmazott a szövért, idén 656 vagon, fejeskáposztából 150 vagonnal szemben az idén 170 vagonnyit adtak el. több zöldbab érkezett a fogyasztókhoz és a feldolgozó vállalatokhoz. azonos volt a kínálat kelkáposztából és uborkából. bár a paradicsomfelhozatal nem volt egyenletes, mégis az elmúlt évi 192 vagonnal szemben 257 vagonnyi paradicsom került a fogyasztókhoz, ugyanis a szövért importból egészítette ki a hazai készleteket. zöldpaprikából ellenben a tavalyinál mintegy 25 vagonnal kevesebbet tudtak csak biztosítani a megrendelőknek. /a jövő héten azonban jelentős árcsökkenésre lehet számítani./

a gyümölcsök fejlődését az esős idő némileg visszavetette; ennek ellenére jó termés volt meggyből, amiből a tavalyinál 200 vagonnal többet forgalmazott idén a szövért, és málnából is mintegy 130 vagonnal többet adtak el. sárgabarackból kisebb volt a termés a tavalyinál, ez meglátszott a kínálaton az elmúlt tíz napban. őszibarackból július 12-ig mintegy 110 vagonos hátrányban voltak a szövért-vállalatok az elmúlt év azonos időszakához képest. de a mostani és a következő héten már nagyobb tételeket várnak.

az elmúlt évvel egybevetve a zöldség-gyümölcs árak azt mutatják, hogy általában öt-hat cikk tavaly olcsóbb volt, mint az idén, ugyanennyinek az ára azonos volt a megfigyelt időszakban, öt-hét cikk viszont most olcsóbb. többet kellett a háziasszonyoknak adniuk a paradicsoméért, a burgonyáért és a fejeskáposztáért, ugyanakkor olcsóbb volt az elmúlt időszakban a zöldbab, az a. minőségű őszibarack és a sárgabarack. /mti/

8.00/um

Tóth

- 12 -

tbb 14. számítógépes szénhidrogéntermelés szegeden - az olajmező ellenőrzése képernyőn

vid/um cz

1973. július 18.

dobó balázs, az mti tudósítója jelenti:

a vállalati üzem és munkaszervezés korszerűsítésére vonatkozó párt és kormányhatározatokkal kapcsolatban a hazai kőolajipar egyik legfontosabb ilyen feladatát valósítják meg a szegedi szénhidrogén medencében: bevezetik a kőolaj és a földgáztermelés számítógépekkel történő irányítását, ennek feltételeként pedig a termelési adatok összegyűjtésének telemetriai, vagyis távmérési rendszerét. ez utóbbihoz tartozó feladatként megoldják az olajmező termelésének televíziós képernyőről történő ellenőrzését. az új termelésirányítási rendszer előkészítését, bevezetését megkezdték. teljes kialakítására a következő három évben több mint 250 millió forintot fordítanak.

ezt a világszinten álló üzemszervezési módszert hazánk olajmezői közül elsőként a szegediben vezetik be, elsősorban azért, mert jelenleg - kiterjedését és jelentőségét tekintve is - ez az ország legnagyobb szénhidrogén medencéje: az évi egymillió tonna kőolaj és több mint kétmilliárd köbméter földgáz megtermelésével az országos termelésnek hozzávetőlegesen a felét adja. a mező teljes feltárására, kitermelésére hat és fél milliárd forintot irányoztak elő.

a nagy összeg egy részének a felhasználásával már több mint 400 kutat mélyítették. az olajkutak „termésének”, összegyűjtésére, az olaj tisztítására, víztelenítésére, hatalmas tartályparkkal rendelkező tíz tankállomás és központi gyűjtőállomás épült, ahova félezer kilométernyi csővezeték hálózaton áramlik az olaj, s végül távvezetéken indul utra százhalombattára.

a gáztisztításra, a részbeni feldolgozásra milliárdos összegekből készültek, illetve még épülnek a gyűjtőállomások, a különféle gázüzemek, s tervezik a legújabb, ugynevezett csucsüzemet az ország téli gázellátásának biztonságosabbá tételére.

külön üzemrészt alkot a mezőben a vízviszanyomó rendszer apparátusa a hatalmas turbinákkal, kutakkal, csőhálózattal, ennek a rendeltetése, hogy termálvizet juttasson a mélybe, hogy így állandóan fenntartsák az olajat felszínre hajtó rétegnyomást.

mindez a nagy apparátus még bővül, terebélyesedik: az olaj-, a gáz- és a vízviszanyomó kutak száma együttesen további háromszázzal vagyis összesen hétszázra emelkedik. az irányítás már jelenleg sem csekély feladat a 100 négyzetkilométert elfoglaló

„üzem”, területén.
/folyt.köv./
8.13/um

- 13 -

Tóth

bb 14./ számítógépes ...folyt./um

mindezt egyszerűsíti, teszi majd áttekinthetőbbé, s az egész termelést biztonságosabbá a komputeres, illetve telemetriai rendszer bevezetése. előkészítésére megalakult a szegedi termelő üzem rendszerszervező csoportja. az országos kőolaj és gázipari tröszt irányításával, tudományos kutatóintézetekkel együttműködve, a számítógépes termelésirányításra két tervet dolgoztak ki vira és szeak „fedőnéven”, két különböző termelési feladatra. elsőként a „vira”-program megvalósításához fogtak. ez a vízvisszanyomási rendszer tökéletes megszerzésére vonatkozik. lényege, hogy valamennyi vízvisszanyomó kútról, valamint a vízmű berendezéseiről külön-külön és együttesen, többszáz műszer és 100 kilométernyi földkábél elhelyezésével egy központba továbbítanak jelzéseket, ahol elektronikus célszámítógép pillanatok alatt feldolgozza a befutó adatokat. ezzel csaknem ezer mérési helyet ellenőrizhetnek egy helyről anélkül, hogy a helyszínre kellene kimenni. így azonnal beavatkozhatnak, hogy pontosan a kitermelés arányában, s a meghatározott kutaknál és rétegekben történjen a vízvisszanyomás. már készül a kétszintes technológiai épület, ahol ennek a „vira” rendszernek a központja működik majd.

a szeak elnevezésű másik komputeres irányítóközpontnak jelenleg a tervei készülnek. ennek az olaj és a gáztermelés irányítása, illetve adatainak összegyűjtése és azonnali értékelése a feladata. a központnak külön épülete, külön számítógépe, illetve telemetriai rendszere lesz majd. ennél az egyes olajkutak, tankállomások és külön a gázkutak, tankállomások és gázüzemek adatait gyűjtik össze több ezer speciális távjelző műszer, készülék segítségével és továbbítják a közös diszpécser központba. a földiszpécser különféle jelzésekkel, illetve televíziós képernyő segítségével nyer azonnali áttekintést az egész szénhidrogén medence termeléséről, illetve a számítógép által értékelt adatok alapján avatkozhat a termelési folyamatba.

előkészültük után a két rendszert összekapcsolják, hogy a sok-sok kut, üzem, üzemszert termelését óraműként összehangolják. ennek a fontosságára jellemző a termeléssel kapcsolatos összefüggések közül csak egynek, mégpedig a gáz-olaj viszonyának az említése. az együttesen feljövő gáz és olaj arányára ugyanis rendkívül gondosan ügyelnek, mivel az olajat a gáz nyomása hajtja „önmagától”, a felszínre. az optimális arány megbontása az olaj költséges felszivattyuzására, illetve a mező idő előtti kimerülésére vezethet. ugyanezzel - vagyis a rétegekben uralkodó nyomás kellő mértékű fenntartásával - függ össze a vízvisszanyomás is. mindezeknek a feladataknak a lehető legtökéletesebb, leggazdaságosabb, s viszonylag kevés emberi munkaerő igénybevételével történő megoldása csak a szegedi medencére kidolgozott komputeres termelésszervezési módszerrel lehetséges. /mti/

8.20/um

Tó1020

- 14 -

bb. 15. huszonnyolc kukorica fajta vetélkedője

vid/e ká -cz

1973. július 18.

a mezőgazdasági szakemberek különös érdeklődéssel kísérik figyelemmel egy csaknem 60 holdas kukoricatáblát a kocsói aranykalász termelőszövetkezetben. ezen a területen ugyanis egyszerre 28 kukorica fajta vizsgázik.

a komárom megyei állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben az utóbbi években számos kukorica fajta próbálkozott, de e fajták előnyös és hátrányos tulajdonságainak alapos összemérésére eddig nem volt lehetőség. egy-egy gazdaság ugyanis néhány fajtát termesztett, s azokat is különböző minőségű földekben, eltérő műtrágya adagok mellett.

a megyei területi tsz szövetség kezdeményezésére teremtetett most lehetőséget a kocsói aranykalász tsz a hazai és külföldi hibridek reális összehasonlítására. azonos minőségű földbe számos hazai hibridet, továbbá jugoszláv, francia és amerikai fajtát vetettek el. a kétholdas parcellákon máris számottevő különbség tapasztalható a növény fejlődésében. vannak kiemelkedően életképes, eleven hibridek s akadnak igen elmaradottak. a végső következtetés levonására természetesen csak a betakarítás után kerülhet sor. a kocsón tapasztaltak birtokában tesz javaslatot a területi szövetség a megye közös gazdaságainak a legkedvezőbb hozamokat biztosító fajták beszerzésére. /mti/

...

bb. 16. százmillió forintos tiszta vagyonnal jubilál a tiszaföldvári Lenin tsz

vid/e ká -cz

1973. július 18.

negyed századdal ezelőtt, 1948-ban alakult meg a tiszaföldvári Lenin tsz, az ország egyik legnevesebb közös gazdasága. a szerény alapokból 25 év alatt 4 300 hektáros nagygazdaság fejlődött. kilencszáz tagja, ipari rendszerű, világszínvonalu nagyüzemi termelést folytat. a nagyüzem tiszta vagyoná meghaladja a 103 millió forintot, növénytermesztése, állattenyésztése évente 116 millió forint értékű terméket ad a népgazdaságnak. jelenleg a Lenin tsz produkálja a hektáronkénti legmagasabb búzatermelést és a legjobbak közé tartozik a zárt rendszerű kukorica és cukorrépa termelésben is. a szakosított sertéstelepről évente 12 000 hizót bocsátanak ki, a szarvasmarhatenyésztő kombinátban pedig 632 tehén hozza a pénzt. /folyt.köv./

8.30/e

- 15 -

Tó1020

bb. 16. /százmillió tiszta...folyt./e

a jubiláló szövetkezet korszerű életfeltételeket teremtett tagjainak. a fiatalok közül 13 agrármérnök és 29 szaktechnikus nevelődött, akik magas szinten kamatoztatják szakmai tudásukat. a nagyszámu fiatal vezető és munkásgárda kulturált szórakozását 500 személyes művelődési terem, különböző szakkör biztosítja. a mezőgazdasági munka alól felszabadult nők foglalkoztatására dobozüzemet létesítettek, amelyben a martfői tiszta cipőgyár részére készítik a csomagoló eszközöket. úgy tervezik, hogy az idén hozzákezdenek 64 társaslakás felépítéséhez. /mti/

---

bb. 17. nagyüzemi szőlőtelepítés a paksi löszháton

vid/e ká -cz

1973. július 18.

újra szőlővel telepíti be a paksi löszhátat a duna menti egyesülés tsz, élve a kormányhatározat nyújtotta lehetőségekkel.

a dunakömlőddel határos löszdombon a hagyomány szerint a rómaiak ültették az első tőkét és a múlt században pusztító filoxeravészig zárt szőlőskertek alakultak ki.

a szakvélemény szerint a paksi löszháton a szekszárdihoz hasonló minőségű bort adó szőlő terem. a háztáji szőlőskertek azonban kiöregednek, most a löszdombon 300 hold magas művelésű, korszerű szőlőültetvényt telepít. /mti/

✓ egyre több a parlag. A szövetkezet

bb. 18. új ioncserélő gyantaüzem épült a nitrokémiánál

vid/e ká -cz

1973. július 18.

a fűzfői nitrokémiánál megkezdtek a próbaüzemelést az új, 3 000 köbméteres évi kapacitású ioncserélő műgyanta üzemben. a gyár saját erőből csaknem 20 millió forintos költséggel építette fel az üzemeltetvényt. az ioncserélő műgyanták már eljutnak fűzfőről a kgst-tagországok többségébe. főleg a szovjetunió és csehszlovákia igényel belőlük nagyobb mennyiséget. ezek az értékes anyagok korszerű mechanizmussal tisztítják az erdművek, az élelmiszeripar, a gyógyszeripar vizét. a felhasználási területnek megfelelően rendszeresen hat-nyolc variánst állítanak elő. /mti/

8.30/e

✓ új

Tó10²⁰

bb. 19. dorogi hidrop berendezéseket helyeztek üzembe Lengyelországban és a szovjetunióban

vid/e ká -cz

1973. július 18.

két új, hidrop elnevezésű, különleges berendezést helyeztek üzembe a napokban Lengyelországban és a szovjetunióban a dorogi szénbányák szakemberei. a magyar találmány alapján kialakított berendezéssel Lengyelországban krakkónál, a szovjetunióban pedig harkov környékén dolgoznak. mindkét berendezés tulajdonképpen komplett kis gyár. a mesterségesen kialakított tavon uszó hidrop aljából kinyúló fejtógépek nagy erejű vízszugárral lazítják fel a mélyen fekvő ásványi anyagokat és csövön, szalagokon juttatják a tó partjára. a szovjetunióban munkába állított „uszó gyár”, például a viznivó alól, 30 méter mélységből, óránként 120 köbméter homokot szippant fel. ehhez a hidrophoz egy olyan szalag kapcsolódik, amely nemcsak víztelemíti a homokszemcséket, de meg is tisztítja a homokot a szennyező anyagoktól.

a szovjet és a lengyel partnerek elismerésüket fejezték ki a dorogi szénbányák szakembereinek a gyors és pontos munkáért. a műszaki átadási jegyzőkönyvben egyetlen minőségi kifogást nem tettek. a pontos, megbízható munka újabb üzletkötés feltételeit teremtette meg mindkét országban. a lengyel és a szovjet partnerek további 2-2 hidrop berendezést rendeltek a dorogi szénbányáktól. /mti/

---

vbb 20. folytatódta a magyar-vietnami tárgyalások

t bc/gk um hgy

1973. július 18.

szerda délelőtt az országház minisztertanácsi termében folytatódta a magyar-vietnami tárgyalások. /mti/

---

bb 21. dr. ajtai miklós fogadta a vdk egészségügyi miniszterét

k vt/tr um hgy

1973. július 18.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán délelőtt hivatalában fogadta dr. vu van can-t, a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi miniszterét, aki küldöttség élén tartózkodik hazánkban. a szívélyes, meleg baráti légkörben lezajlott találkozón jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter is. /mti/

9.52/um

Tó10²⁰

- 17 -

bb 22. sok rosszullét, baleset a nagy meleg miatt

1 vt/tr um hgy

1973. július 18.

az országos mentőszolgálat ügyeletétől kapott tájékoztatás szerint kedden a főváros területéről és közvetlen környékéről érkezett hívások alapján 249 esetben vonultak ki a mentők utcai balesetek és a nagy meleg okozta rosszullétek miatt. ez mintegy 30 százalékkal haladta meg a kisebb melegben előforduló átlagos napi kivonulások számát. /mti/

bb 23. tüzek a gabonatóblákon

tr um hgy

1973. július 18.

az elmúlt 24 órában ismét sok mezőgazdasági tüzesethez kérétek a tűzoltóság segítségét. baranya megyében két jelentősebb tűz volt. csányosróban az aratásban részvevő erőgép tengelyére szorult szalma surlódás közben meggyulladt és az meggyújtotta a buza-
táblát is. tizenkét hektár termése semmisült meg. az anyagi kár jelentős.

ujpetrén a pécsi állami gazdaság területén 163 holdon kiesé-
pelt szalma égett, és a szomszédságában lévő szőlőtáblák termését is leperzselte a tűz. a kár megközelíti a 200 000 forintot. a tűz keletkezési okát vizsgálják.

vas megyében a bükki Lenin tsz buza-
táblája mozdonyszikrától gyulladt ki. a gyors beavatkozással sikerült a tűz terjedését megakadályozni, de így is 9 hold termése semmisült meg.

a solti kossuth tsz majorjában 5 bálázott szalmakazal és két
zetor traktor égett el részben. a tüzet traktorszikra okozta. az anyagi kár itt is jelentős. /mti/

bb 24. Utilegelte feleségét

gk um hgy

1973. július 18.

a szolnok megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatás-
ba helyezés mellett indított büntető eljárást bíró pál 54 éves
büntetett előéletű nyugdíjas ellen, mert szolnokon a csallóköz
utca 43. szám alatti lakásukon családi vita közben 34 éves gyári
munkás feleségét utilegelte, aki rosszul lett és a helyszínen meg-
halt. /mti/

10.20/u

- 18 -

bb 25. agyonütötte a kidőlt gémeskut

gk um hgy

1973. július 18.

hajdu megyében nyirmártonfalvi háznál asztalos jánosné
78 éves háztartásbeli az udvaron kuttisztításnál segédkezett, mi-
közben a gémeskut kidőlt, az asszonyra zuhant, aki a helyszínen
meghalt. a felelősség megállapítása folyamatban van. /mti/

bb 26. családi vízi tragédia

gk um hgy

1973. július 18.

siófokon kurucz károly 27 éves operatőr, budapesti lakos
feleségével és két kisgyermekével a piros viharjelzés ellenére
csónakázni ment. az erős hullámzás következtében 4 éves fia a csó-
naktól kiesett, kurucz utánugrott és mindketten a vízbe fullad-
tak. kurucz feleségét és négyhónapos fiát a fürdőzők kimentették.
/mti/

bb 27. visszavonják a vízjogi engedélyeket az öntözést elhanyagó-
ló mezőgazdasági üzemektől

vid/um ká hgy

1973. július 18.

szolnok megye tanácsai és vízügyi szervei nagy erőfeszítése-
ket tesznek azért, hogy a kánikulai forróságban biztosítsák a me-
zőgazdasági nagyüzemek öntözővíz igényét. az élő vizeken kívül a
tározókban, holt-ágakban is többszáz millió köbméter vizet tartal-
lékoltak. a nagyüzemek egyrésze azonban nem használja ki a lehető-
séget, annak ellenére, hogy még jelenleg is hatvan-hetven milli-
méter a csapadékhiány. az öntözésre berendezett nyolcvankilenc
ezer hektárból eddig csupán ötvenegyezer hektár kapott mestersé-
ges csapadékot.

az országos öntözési operatív bizottság határozata alapján
a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetésével a héten bizott-
ságok vizsgálják felül a kihasználatlan öntözőtelepeket. azoktól az
üzemektől, amelyek az utóbbi három évben az engedélyezett vízjoggal
nem éltek, visszavonják az engedélyt. az így felszabadított vízkész-
letet olyan gazdaságokba irányítják, amelyek kellően hasznosítják
az éltető nedvességet. /mti/

10.55/um

- 19 -

bb 28 . szovjet erdészek zalában

vid/um ká hgy

1973. július 18.

szerdán háromnapos látogatásra zalába érkezett m.m. agafonov, a szovjetunió mezőgazdasági minisztériumának főosztályvezetője és sz. m. varencev, a kolhozközi erdészeti szervezet elnöke. a szovjet erdészeti szakemberek elsősorban a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás szervezeti és igazgatási rendszerét tanulmányozzák a nagy erdészeti hagyományokkal rendelkező zalai szövetkezetekben. /mti/

--

bb 29. balatonszárszón megnyílt a síótour új kirendeltsége

vid/um ká hgy

1973. július 18

balatonszárszón szerdán dr. fodor jános a síótour igazgatója átadta rendeltetésének a somogyi idegenforgalom 16. kirendeltségét, az utazási iroda elsősorban valutabeváltással, autóbusz és hajókirándulások szervezésével, valamint a fizetővendégszobák helyszíni értékesítésével foglalkozik. /mti/

--

bb 30. új bisztró a balaton déli partján

vid/um ká hgy

1973. július 18.

a pest-budai vendéglátó vállalat és a síótour közös beruházásából 500 adagos bisztró épült a balatonszárszó és balatonszemes közötti hullám kemping bejáratánál. az új létesítményt szerdán adták át rendeltetésének. /mti/

--

bb 31. kádár jános fogadta pham van dong-ot

t bc/fk um czb

1973. július 18.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán a központi bizottság székházában fogadta pham van dong-ot, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagját, a vietnami demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökét.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, marjai józsef külügyminiszter-helyettes, jakus jeno, a magyar népköztársaság hanoi nagykövete, illetve le thanh nghi, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes, nguyen co thach, külügyminiszter-helyettes és hoan cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

11.17/um

Tollur

- 20 -

bb 32. halálos közlekedési balesetek

gk um cz

1973. július 18.

borsod megyében mezőkövesd határában horváth istván 26 éves asztalos, helyi lakos motorkerékpárjával egy utszéli fának ütközött és a helyszínen meghalt. utasként szállított felesége, horváth istvánné 20 éves varrónő életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították.

győr megyében győrság belterületén marczis antal 79 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárjáról leesett és a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázása folyamatban van. /mti/

--

bb 33. új postaházak bács-kiskun megyében - 2500 levélszekrény a tanyavilágban

vid/um ká cz

1973. július 18.

a postahálózat korszerűsítése során fontos területként kezelik a nagy és a kis postákat, s a tanyai postaszolgáltatást. ez tapasztalható az ország legnagyobb területű és tanyavilágú megyéjében, bács-kiskunban is - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén.

a szegedi postaigazgatósághoz tartozó három megyében a fel-szabadulástól 1975-ig összesen 75, s ebből bács-kiskunban 33 új postaház épült, illetve épül fel. a megye legújabb postaházát a jövő év végén adják át tiszakécske nagyközségben, 1975-ig pedig elkészül a megyeközpont, kecskemét új főpostájának kivitelezési terve. az utóbbi években tovább korszerűsítették a postai küldemények kézbesítési rendszerét. a többszintes-zömmel városi - lakóházak kapualjában 8300 levélszekrényt szereltek fel, a családi házak levélszekrényeinek száma pedig meghaladja a 34.000-et. a levelek és táviratok mind több tanyai családhoz jutnak el gyorsan. a nagykiterjedésű tanyavilág járművekkel megközelíthető 361 pontján eddig 2500 levélszekrényt helyeztek el. az idén az izsáki és a bugaci határban, 1975-ig további 14 település határában, 1980-ig pedig bács-kiskun megye egész tanyavilágára kiterjedően megvalósítják a támpont-rendszerű kézbesítési formát. /mti/

--

11.35/um

Tollur

- 21 -

bb 34. japánok, kanadaiak és mexikóiak a mecsekben - megnyílt az eszperantista természetbarátok nemzetközi találkozóján

vid/um kz hgy

1973. július 18.

a magyar eszperantó szövetség és a magyar természetbarát szövetség hatodik alkalommal rendezte meg az eszperantista természetbarátok nemzetközi találkozóját a mecsekben. a cseppkőbarlangjáról és tavairól ismert szép üdülőhelyen, abaligetén, megnyílt meg a tíz napos turistatábor. a rendező szövetségek nevében pallós Istvánné, a dél-dunántúli eszperantó bizottság titkára köszöntötte a vendégeket: tízenkét ország hetven természetbarát eszperantistáját, az abaligeti találkozót már „világszám”, amit az is mutat, hogy az európaiak mellett olyan távoli országokból is érkeztek a mecsekbe vendégek, mint Japán, Kanada és Mexikó. a hazai és a külföldi turistáknak változatos programban lesz részük. kirándulnak a vadregényes mecsekben, ellátogatnak a 2000 éves pécsre, az abaligeti tavon Lampionos csónakfelvonulást tartanak és holdtöltekor „holdvilág-turát”, rendeznek a külföldiek számára, akik életükben először járnak a mecsekben, tájékoztató versenyt szerveznek térkép alapján. az abaligeti nemzetközi természetbarát találkozó alkalmával kerül sor a turisztikai együttműködési megállapodás megkötésére hazánk és a szocialista országok eszperantó szövetségei között. /mti/

--

bb 35. képzőművészeti kiállítás kőszegen

vid/um kz hgy

1973. július 18.

nagy számu érdeklődő jelenlétében képzőművészeti kiállítás nyílt szerdán kőszegen a Zwinger torony első emeletén. a kiállítást a fővárosi pedagógusok művelődési központja képzőművész kollégiumának kőszegi nyári művésztelepe rendezte az ott készült alkotásokból. a bemutatón Litkey György festőművész, a művésztelep vezetője tartott tárlatvezetést. /mti/

--

bbb 37. a tanács és vállalat összefogásával új ipari üzem vásárosnaményban

vid/um kz hgy

1973. július 18.

a helyi tanács és a vörös október férfiruhagyár nyíregyházi egységének összefogásával új ipari üzem létesítettek vásárosnaményban. a nagyközségi tanács egy meglévő épületét adta át erre a célra. a vállalat kisebb átalakítással, szociális helyiségek hozzáépítésével üzemcsarnoknak képpezte ki, s már augusztus elsején megkezdik benne a termelést. az új üzem egyelőre 75-80, főként női dolgozót foglalkoztat, de a következő években 500 fős üzemmé bővül. /mti/

12.02/um

- 22 -

bb 36. közlekedési szakközépiskola nyílik Záhonyban

vid /um kz hgy

1973. július 18.

közlekedési - vasútforgalmi - szakközépiskola alapítását határozta el a Szabolcs-Szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. az indoklás szerint Záhonyban és környékén olyan nagy mértékben növekednek a vasúti közlekedést szolgáló létesítmények, hogy a középfokú szakemberek utánpótlását másképpen már nem lehet megoldani. a szakközépiskola 1973. szeptemberében Záhonyban nyílik meg egy tanulócsoporthal. a program szerint az iskolához 60 személyes kollégiumot is létesítenek. ezzel egy időben megszűnik a létszámihiánnyal küzdő, az átlagosnál gyengébb feltételekkel működő mándoki gimnázium. tanulócsoporthajnak egy részét az új Záhonyi, illetve a Kisvárdai középiskolában helyezik el. /mti/

--

bb 39. 200 000 ember a Balatoni strandokon

vid/um kz hgy

1973. július 18.

a Balatonnál ezekben a napokban érte el csúcspontját a főszezon idegenforgalma. a fürdéshez, nyaraláshoz kedvező meleg időjárás minden nap újabb tömegeket vonz a tópart nyaralóhelyeire.

a hazai üdülővendégeken kívül a külföldi turisták is minden nap a távozónál jóval nagyobb számban érkeznek az üdülővidékre. a fokozódó vendégjárás a legtöbb helyen elhelyezési gondokkal jár. az idegenforgalmi központokban már a magánynyaralókban is alig lehet kiadó szobát találni.

a strandokon szerdán - a helyi lakosokkal együtt - 150-200 ezer ember keresett felfrissülést. zsúfoltság volt az utcákon és közutakon is. a 7-es és 71-es útvonalakon minden kereszteződésnél autókavánok várakoztak. az üdülőközpontokban kicsinek bizonyultak a parkolóhelyek, s ezért az utcákon, sok helyen pedig az utakat övező árkok mentén helyeztek el több ezer gépjárművet.

sok dolguk akadt szerdán az elsősegélynyújtóknak és az orvosoknak is. a kánikulában több mint 50 embert kellett bőregéssel, napszúrással, kezelésben részesíteni. az egészségügyi szolgálat felhívja a Balatoni vendégsereg figyelmét a fokozott óvatosságra, sokan nem veszik ugyanis figyelembe a vízről visszaverődő napfény erősebb égető hatását.

/folyt.k:öv./

- 23 -

12.10/um

101240

ktbb 39. /200 000 ember ...folyt./um

a balatonnál a vendéglátóipar és a kereskedelem fokozott erőfeszítéseket tesz, hogy kielégítse a 200 000 főt is meghaladó állandó vendégsereg igényeit. résztvesznek az ellátásban az alföldi és a tiszántúli termelőszövetkezetek, tsz társulások is: zöldséget és gyümölcsöt szállítanak az üdülővidékre. a veszprémi vendéglátóipari vállalat sok egységében, a kiszolgálás gyorsítására bevezették a mélyhűtött készételek felszolgálatát. /mti/

--

bb. 38. a vdk egészségügyi minisztere szolnokon

vid/kz/rj hgy

1973. július 18.

a hazánkban tartózkodó vietnami egészségügyi delegáció szerdán szolnokra érkezett. a dr. vu van can, a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere vezette küldöttség dr. schallhofer egészségügyi miniszter és kolonics lászló az egészségügyi minisztérium külügyi osztályának vezetője társaságában délelőtt felkereste a megyei tanácsot, ahol dr. hegedüs lajos tanácselnök fogadta a vendégeket. ezután a hetényi géza megyei kórházba látogattak és az egészségügyi intézmény munkájával ismerkedtek. a magyar-vietnami egészségügyi megállapodás keretében együttműködési tervet alakítottak ki a vietnami ha-bac tartományi kórház és a szolnok megyei kórház között, a szerdai megbeszélésen ennek részleteiről tárgyaltak a vendégek és szolnoki vendéglátók. /mti/

emil

helyettes

bb. 40. művelődési központ a nádasdyak sárvári várában - a városi tanács ülése

vid/kz/rj hgy

1973. július 18.

kiváló társadalmi munkásokat tüntettek ki egyik fiatal városunk, sárvár tanácsának szerdai ülésén. harminc helybéli lakos kapta meg a kitüntetés ezüst és bronz fokozatát tavalyi és idei első félévi kimagasló önkéntes közérdekű munkájáért. a városban csaknem három millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a múlt esztendőben, jelentősen hozzájárulva a 13.000 lakosu település további urbanizációjához. az ülésen megvitatották az 5 évvel ezelőtt városi rangot kapott település fejlesztésével kapcsolatos eredményeket és feladatokat is. /folyt.köv./

12.15 rj

- 24 -

bb. 40. művelődési... 1. folyt./rj

mint rámutattak tervszerűen valósulnak meg az első városi igényű általános rendezési terv időarányos célkitűzései. sárvár középfoku központ s lakóinak száma 2000-re 20-25 000 fő lesz. a kialakult városszerkezeten nem hajtanak végre nagyobb mérvű változtatást, de épületeit magasítják, szabad területeit intenzívebben beépítik. ezután is az élelmiszer- és a gépipar dominál az iparban.

az elmúlt időszakban elkészült a győri vagon és gépgyár új üzeme, amely a közúti járműprogramból kapott számított feladatokat. a baromfifeldolgozó vállalatnál és a cukorgyárban rekonstrukciót hajtottak végre. átadás előtt áll a pepsi cola és az urebetin üzem. a negyedik ötéves tervben 800 lakást építenek. egy részüket tömbfűtőművekről távfűtéssel látják el. jelentős lakáskorszerűsítést is végrehajtanak.

átépítették a 88-as főközlekedési ut átkelési szakaszát ezzel teljesen új, városias arculatot kapott a centrum. új autóbuszváró is létesült, s a 13 000 lakósból 11 000 már vízvezetékű vizet fogyaszt.

jó ütemben folyik a nádasdy vár rekonstrukciója. 1975-ig 15 millió forintot költenek rá. zömök falai között könyvtárat, muzeumot, klubokat alakítanak ki. a gyöngyös patak és a rába közti területen szabadidő övezetet hoztak létre fürdővel, parkerdővel, csónakázó tóval, lovasiskolával.

a város természeti kincse, a 90 fokos héviz európa sóban leggazdagabb ásványvize. a tanács évente 350 000 forintot költ a kutak fenntartási költségeire de a hivatalos gyógyvízzé nyilvánításon és a helyi kórház gyógyászati kísérletein túl nem történt lépés a hasznosítására. /mti/

- 25 -

kbb. 41. a gázellátás fejlesztéséről tárgyalt a fejeér megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/e kz -cz

1973. július 18.

fejeér megyében a lakások 59 százaléka - 67.000 lakás - van bekapcsolva a gázellátásba. a felhasználás, mint a megyei tanács végrehajtó bizottsága e témával foglalkozó szerdai ülésen rámutattak, 1969 óta emelkedik rohamosan. az országos kőolaj- és gázipari tröszt az elmúlt hat évben összesen 70 millió forintot költött a megye földgázhálózatának kiépítésére. a megyében ma már csak 17 település ellátatlan, az ülésen bejelentették, hogy 1975-ig újabb hatezer lakás kap vezetékcsatlakozást, további 15 000 lakás pedig palackos gázhoz jut. ezzel a megye lakásállományának 70 százalékát bekapcsolják a gázellátásba. az ötödik ötéves tervben dunaujvárosban új gázszolgáltató és javító telephely épül, kidolgozták az országos gerincvezetékek mentén fekvő fejeér megyei települések fokozatos bekapcsolásának tervezetét is. /mti/

bb 43. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke július 18-án 13.00 óráig:

um cz

1973. július 18.

1. utcaelnevezések
  2. vitorlás iskola
  3. egészségügyi állások
  4. fűvészker
  5. szépirodalmi könyvkiadó
  6. kereszties lovagok temploma
  7. egyetemi főiskolai tömegsport
  8. régészeti feltárások
  9. nylon fehérnemű
  10. hőkandalló
- /folyt.köv./

12.48/um

- 26 -

g

bb 43. /hírjegyzék ....folyt./um

11. boráros tér forgalmi rendezése
  12. ötven kijelölt vállalat helyzete
  13. terméskilátások
  14. számítógépes szénhidrogén termelés
  15. kukoricafajták
  16. tiszaföldvári tsz-jubileum
  17. szőlőtelepítés
  18. gyantaüzem
  19. dorogi hidrop. berendezések
  20. magyar-vietnami tárgyalások
  21. vdk eu. miniszter
  22. sok rosszullét
  23. tüzek a gabonatóblákon
  24. ütlegelt feleségét
  25. agyonütötte a gémeskut
  26. családi vizitragédia
  27. vízjogi engedélyek
  28. szovjet erdészek
  29. síótour
  30. új bisztró
  31. kádár fogadta pham van dongot
  32. közlekedési balesetek
  33. új postaházak
  34. eszperantista természetbarátok
  35. képzőművészeti kiállítás
  36. közlekedési szakközépiskola
  37. új ipari üzem
  38. vdk eu. miniszter szolnokon
  39. balatoni strandok forgalma
  40. a sárvári tanács ülése
  41. fejeér megyei tanácsb vb
  42. időjárás
  43. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 44. kétszáz millió tonna hengerelt árut emelt

vid/ukz gné um cz

1973. július 18.

tizenöt millió forintos költséggel új korszerű darut szereltek fel az ózdi kohászati üzemekben. a próbázem sikerrel befejeződött, s így szerdán megkezdtek a régi, hetven évvel ezelőtt felszerelt kiszolgált daru lebontását. a több mint 72 méter feszítávolságú és 50 tonna teherbírásu régi daru üzembehelyezése idején Európában egyedülálló teljesítményű és korszerűségű volt. a 70 esztendő alatt mintegy 200 millió tonna hengerelt árut mozgattak vele. az új korszerű daru teherbírása kétszerese az elődjének. /mti/

12.55/um

- 27 -

bb. 42. időjárásjelentés.

rj -cz

1973. július 18.

a meteorológiai intézet jelenti július 18-án szerdán 13 órakor
záporok, zivatarok

az óceán felől az egymást követő léghullámok nyugat-európán át közép-európa fölé áramlanak. hatásukra nyugat-európában, az alpok és a kárpátok északnyugati térségében változékony az idő, többfelé esik az eső, záporosó, helyenként zivatarok alakulnak ki. az emelt óceáni levegő fokozatosan kelet felé tolódik, előreláthatólag a következő 36 óra folyamán elárasztja a kárpát-medencét is. ennek következtében átmenetileg megerősödő szélre, záporok, zivatarok kialakulására kell számítani. a hőmérséklet kissé csökken.

hazánkban kedden derült idő volt, 11-15 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 30-36 fokig emelkedett. ma a hajnali órákban a dunántul északi felében, valamint az ország keleti részén néhány helyen zápor, zivatar alakult ki. a lehullott eső mennyisége általában csapadéknym és 2 mm között volt, de kaposváron 8 mm-t mértek. hajnalra 16-22 fokig hűlt le a levegő, délelőtt nyugaton megnövekedett a felhőzet, egy-két helyen futó zápor alakult ki. a hőmérséklet 11 órakor 20-24 fok között volt. keleten derült volt az ég, 11 órára 26-33 fokig melegedett fel a levegő

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 27.5 fok volt, 5.5 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 25 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

felhőátvonulások, záporokkal, zivatarokkal.

fokozatosan megerősödő, helyenként átmenetileg viharosá fokozódó nyugati, északnyugati szél.

a nagy meleg keleten is mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25-30 fok között.

a duna vízállása budapesten: 237 cm.

/mti/

--

13.00 rj

- 28 -

bb. 45. hatvan méteres üzemcsarnok tizenkét nap alatt

vid-kz/gné/e -cz

1973. július 18.

csaknem öt méter magas és 60 méter hosszú üzemcsarnok építését kezdték meg a tiszakeszi termelőszövetkezetben. a munkával az alapozás után 12 nap alatt végeznek. a csarnok kialakításához a nyékládházai mezőpanel épületelemgyár új típusu előregyártott vázszerkezeteit használják. a mezőpanel itt először alkalmazott vázszerkezeteit kifejezetten kisebb vállalatok és termelőszövetkezetek részére tervezte a szervíz-csarnokok és javító üzemek kialakítására alkalmas első sorban. külön előnye, hogy a tiszai vegyikombinát szakembereivel együttműködve hatékony korrózió ellen védő anyagot is kidolgoztak hozzá. /mti/

---

bb. 46. beemelték az új algyői hid viz feletti első hídszakaszt

vid/e kz -cz

1973. július 18.

szerdán került sor az új algyői közuti hid építésének eddigi leglátványosabb mozzanatára, a tiszameder feletti részén az első hídszakasz beemelésére. sághi károly főépítésvezető elmondotta, hogy a szabadszereléses módszert alkalmazzák. ez azt jelenti, hogy nem használnak alátámasztó állványzatot. az ady endre nagy teherbírásu uszódaru vitte kijelölt helyére - a jobbparti mederpillérehez - a hatalmas, 50 tonnás hídszakaszt. először csavarokkal és ugynevezett tüskékkel történik az összeillesztés, azt követi majd a szögecselés, ami egy hétig tart. utána a balparti oldalon folytatják a munkát, tehát a pillérektől haladnak befelé, középre. összesen négy hídszakaszt emelnek be a hidépítő vállalat dolgozói, illetve szerelnek össze a ganz mávag szakemberei. a munkákra rendkívül kedvező a jelenlegi viszonylag magas vízállás, mert a parton elkészült egységeket közvetlenül fel tudja venni az uszó emelődaru.

az új algyői közuti hidat - amely 470 méter hosszú lesz - a tervek szerint 1974 második felében adják át rendeltetésének. attól kezdve lényegesen meggyorsul a szegedet az algyői olajmezőt az ország keleti részével összekötő 47-es út forgalma. /mti/

13.22/e

- 29 -

Ty4

bb. 47. „jégverem,, a kánikulában

vid/e -cz

1973. július 18.

hazánk valószínűleg leghidegebb pontja most a zempléni hegyvidéken telkibánya határában lévő ugynevezett jegesbarlang. a változatos zempléni tájnak ez a természeti érdekessége abban különbözik a többi földalatti üregektől, hogy amíg azok hőmérséklete télen-nyáron átlagosan plusz 8-12 fok között változik, a telkibányai jegesbarlangban a legforróbb kánikulai napokban sem emelkedik a hőmérséklet minusz 5-8 fok fölé. a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság által „jégveremnek,, használt öt méter széles és több mint husz méter hosszú természetes sziklahasadék repedéseit most is fehéren szikrázó jégkristályok borítják.

a geológusok megállapítása szerint a földalatti szikla-üreg egy nagyobb és annál mélyebben fekvő barlangrendszernek a része. annak feláramló hideg levegője hűti az üreget.

a június-júliusi csapadékos időjárás után most érdekes jelenséget figyeltek meg a barlangban. a jégkristályok „hizni,, kezdtek. ennek magyarázatát abban találták, hogy a korábbi időkben lehullott csapadék még csak most szivárgott le, s rakódik a már meglévő jégcsapokra. ezt a jelenséget eddig még csak a tavaszi olvadáskor tapasztalták. /mti/

---

bb. 48. kitüntetés

tr/e zs -cz

1973. július 18.

az elnöki tanács spatz vilmának többévtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül, születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. /mti/

---

bb 49. gajdár pál kitüntetése

fk um zs cz

1973. július 18.

az elnöki tanács gajdár pál nyugdíjasnak, a forradalmi munkásmozgalomban és a magyar sajtóban végzett több évtizedes munkája elismeréseként 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

- 30 -

14.20/u

T. 14.20

bb 50. befejezte a buza aratását - 16 kombájnt kölcsön adott az ujkigyósi aranykalász tsz

vid/um kz cz

1973. július 18.

békés megyében elsőnek az ujkigyósi aranykalász tsz fejezte be az aratást. a jó hírű szövetkezet az idén 1 200 hektáron termelt kenyér- és takarmánygabonát. a munka befejeztével mind a 16 gabonakombájnját kölcsönadta a környékbeli termelőszövetkezeteknek. közülük 10 szerdán már dolgozott is a mezőkovácsházi új alkotmány tsz határában, a többi pedig csütörtökön hajnalban indítják utnak. /mti/

---

bb.51. ideális arató-idő - hétszáz ezer hektárról takarították be eddig a termést

i jf /fk/p ie -cz

1973. július 18.

napok óra kedvez az időjárás az aratóknak, az eső elkerülte a földeket és a gépek zavartalanul dolgozhatnak - mondotta az mti munkatársának Lukács Béla, a kém főosztályvezető-helyettese. -szerda estig a termőterület 40-42 százalékáról takarították be a kalászosok termését, összesen 700 ezer hektáros területen vágták le a gabonát. az őszi árpa és a repce betakarítása befejeződött, a több mint 13 ezer kombájn most a buza-táblákban dolgozik.

örvendetes, hogy a gabonák minősége általában kedvezően alakult. a buza hektoliter sulya 78-84 között változik az ország nagyobb kiterjedésű vidékein, s ezt az agronómusok igen jó eredmények tartják, ugyanúgy mint azt, hogy a száraz, napsütéses idő hatására a korábbi esőzésektől átmedvesedett kalászosok felszáradtak és így csak 14-15 százalékos a buza nedvességtartalma, tehát pillanatnyilag nincsen szükség a szárítóberendezések munkájára. az aratással egyidőben a szalmalehuzás, a bálázás és a kazlázás is jó ütemben halad. sok gazdaság elkészült a tarlóhántással és másodnövényeket vetnek, például takarmány- és zöldségféléket.

/folyt köv./
14.50/p

-31-

M-1570

bb.51. ideális arató.....folyt /p

az ország déli vidékein, ahol legelőbbre tartanak az aratással, több mezőgazdasági nagyüzem már elkészült a munkával. Ezek a gazdaságok a szomszédos üzemekbe irányítják a felszabadult kombájnokat. Arra van szükség, hogy ezt tegyék majd a következő időszakban az ország más vidékein is, ugyanis több gazdaságban nincsen elegendő kombájn, s ezeknek az üzemeknek jól jön majd a segítség.

megállapították, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek vezetői körültekintően gondoskodtak az aratásban résztvevők étel- és üdítőital ellátásáról és tisztálkodási lehetőségeket is teremtettek.

nyújtott műszakban fogadják a termést a gabona tröszt vidéki vállalatai. több mint 2200 helyen veszik át a termést a gazdaságoktól. a vállalatok eddig 540 ezer tonna kenyérgabonát, 105 ezer tonna takarmánygabonát és 3 ezer tonnányi sörárpát vettek át a termelőktől. /mti/

--

bb.52. szocialista együttműködési szerződés a békés megye 1 tanács vb és a debreceni tanítóképző intézet között

vdi/fm/p -cz

1973. július 18.

szocialista együttműködési szerződést kötött a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága és a debreceni tanítóképző intézet. békés megye leendő alsótagozatos nevelőit, illetve népművelő-könyvtárosait debrecenben képezik. a két intézmény az alsótagozatos iskolák tanulmányi színvonalának emeléseért, a közművelődés javításáért kíván együttes erőfeszítéseket tenni. a tanítóképző intézet segíti a pályaválasztást is: évente tapasztalatcserére hívja azokat a középiskolásokat, akik élethivatásul a tanítói pályát választják. kiemelt feladatként foglalkoznak békés megye nemzetiségi lakosságának helyzetével, a fizikai dolgozók gyermekeinek segítségével. /mti/

--

felhasználható : 17.30 órától!

bb.53. a munkásmozgalmi klub ünnepi ülése -emléktáblát leplezték le szolnokon

vid/fm/p cz

1973. július 18.

hetven esztendővel ezelőtt, 1903. július 18-án alakították meg a szolnoki általános munkásképző együletet. az ötvenhárom alapító tag irányításával az egyület óvoda-utcai épülete a baloldali munkások politikai, irodalmi, társadalmi és természettudományi ismeretterjesztő tevékenységének központja lett. itt lépett fel először a munkások színjatszó csoportja, énekkara és szavalókórusa. a nevezetes épületben készítették elő 1918-ban a kommunista párt helyi szervezetének megalakítását, itt kapott otthont 1919-ben a kommunista ifjúsági szövetség, majd a szociáldemokrata párt, a szakszervezeti az ifjúsági és a nőmozgalom. /folyt köv ./

15.00/p

-32-

bb. 53. a munkásmozgalmi.....folyt /p

a tanácsköztársaság idején is aktív mozgalmi élet folyt az együletben. a horthy-fasizmus idején pedig innét irányították a sztrájkokat, a munkanélküliek tüntetését és a partizánmozgalmat.

a hét évtizedes jubileum alkalmából szerdán ünnepi ülést tartott a ságvári endre művelődési házban a megyei munkásmozgalmi klub, turóczi ferencné, az mszmp városi bizottságának titkára ünnepi beszédében megemlékezett a kommunista és munkásmozgalom szolnoki eseményeiről. az óvoda-utca 7. szám alatti épület, a volt munkásotthon falán márvány emléktáblán örökítették meg a nevezetes történelmi dátumot. az avató ünnepségen tabák lajos, a szakszervezetek megyei tanácsának elnöke, az egyület egykori tagja méltatta az elvtársi szolidaritás méghitt otthonának multját és tevékenységét. az emléktáblát jelképesen a város fiataljainak adta át megőrzésre, hogy az új nemzedék ápolja a munkásmozgalom szolnoki forradalmi hagyományait. az emléktáblán az mszmp városi bizottságának és a szakszervezetek megyei tanácsának képviselői helyezték el koszorút, majd a mávjárműjavító munkáskórusa adott műsort. /mti/

--

bb.54. csuvas uttörők heves megyében

vid/p fm la

1973. július 18.

szerdán harminc csuvas uttörő, illetve uttörővezető érkezett egerbe. a csuvas fiatalok egy héten át ismerkednek heves megye nevezetességeivel, kirándulnak a mátrába és a Bükkbe, s a felsőtárkányi kisz-táborban több napot együtt töltenek heves megyei diákokkal. /mti/

--

vtbb.55. elbucsúztatták ilku pált

t ro/mm/p hi la

1973. július 18.

családtagjai, barátai, egykori harcostársai, az oktatásügy, a kulturális élet munkásainak sokasága rótta le kegyeletét szerdán a mező Imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában az elhunyt ilku pál művelődésügyi miniszter koporsójánál. a fekete drapériával bevont, koszorúkkal övezett ravatalnál párt- és állami vezetők, az elnöki tanács, a tábornoki kar tagjai, állami, kulturális, művészeti, társadalmi életünk ismert személyiségei álltak díszőrséget. képviseltették magukat a művészeti szövetségek, a magyar tudományos akadémia és budapesti főváros tanácsa, s részt vett a gyászszertartáson a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

/folyt köv ./
17.20/p

-33-

T. kormány

17.20

bb.55. elbucszatták .....folyt /p

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya nevében dr.ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese bucsuzott ilku páltól, a Központi bizottság tagjától, a kormány művelődésügyi miniszterétől.

- a magyar forradalmároknak ahhoz a nemzedékéhez tartoztál-mondotta-, amelyet az elnyomó uri rend, majd a fegyveres antifasiszta harc élménye nevelt kommunistává, és amely a felszabadulás után történelmi érdemeket szerzett szocialista forradalmunk kibontakoztatásában, az új szocialista Magyarország megteremtéséért vívott küzdelemben. egyéni életsorsod egybeforrt pártunk történetének utóbbi évtizedeivel, pályád, életed és életműved beleépült a szocialista társadalom fejlődésébe. kommunista meggyőződésed szilárdságát, jellemed tisztaságát, emberi-forradalmári tisztességedet bizonyítja, hogy a dolgozó emberek osztályához egész életedben hű maradtál, s e hűségedet tettekkel igazoltad.

Életedet az ifjúság nevelésének, a dolgozó nép politikai öntudatra ébresztésének szentelted. erről tanuskodnak a harmincas években a párt lapjaiban közzé tett írásaidd, épp úgy, mint a burzsoá iskola belső problémáiról írt könyved, amely a felszabadulás után több nyelven megjelent. ám hamarosan felismerted, hogy a dolgozó népet igazán nevelni, az elnyomástól mentes, új világ kivívására felkészíteni csak a munkásmozgalom útján lehet. életed így forrt egybe a nép, a kommunista párt harcával.

- a felszabadulás után sokféle feladattal kellett szembenézned. tehetséged, kommunista szilárdságod és elvhűséged magas beosztásba emelt. de taníthatatlán pártiskolákon, lehetőleg városi párttitkár, a központi vezetőség agitációs és propagandaosztályának helyettes vezetője, a magyar néphadsereg parancsnoki beosztásban dolgozó tagja, miniszterhelyettes, majd miniszter - szívedben mindig pedagógusnak, a nép tanítójának érezted magad. az is voltál: kommunista pedagógus, akinek tevékenysége nemcsak egyetlen iskolában sugárzott szét, mert megadatott neki, hogy az egész nép művelődésügyéért viseljen felelősséget. oktatásügyünk korszerűsítése, a társadalmi méretűvé bontakozott közművelődés, a szocialista kultúra, a művészetek fejlődése igazolja, hogy magas szinten feleltél meg ennek a felelősségnek.

/folyt köv ./
17.30/p

-34-

M-1745

bb.55. elbucszatták.....2.folyt /p

életműved útakat - továbbjárható utakat - nyitott az utánad jövő nemzedéknek. beirtad neved pártunk, az emberi kultúra értékeit magába foglaló, szocialista művelődésügyünk történetébe. igaz baráttól, melegszívű harcostárstól, alkotó, küzdő kommunistától bucsuzunk. s e végső bucsunál enyhítse fájdalmunkat az a tudat, hogy életműved, példáját a halál nem vehette el tőlünk. gyerekeink, a művelődés útján haladva, az ő munkás életének eredményeivel is találkozhatnak. legyen ez az ő forradalmár életének maradandó dicsősége -mondotta befejezésül.

munkatársainak, a művelődésügyi minisztérium dolgozóinak gyászát gosztonyi jános miniszterhelyettes tolmácsolta.

- ilku pál kommunista volt élete utolsó percéig -mondotta. nem volt számára fontosabb, mint hűséggel szolgálni a párt, a nép ügyét. pártmunkásnak tartotta magát, s példát mutatott szerénységben, emberiségben, elvi következetességben, pártszerűségben. néptanítóként kezdte, s az is maradt élete végéig. 12 évig volt művelődésügyünk felelős állami irányítója. sokat tett a szocialista kultúra fejlesztéséért, azért, hogy a kultúra valóban a népé legyen.

- azzal őrizzük meg emlékét, hogy tovább folytatjuk a vezetése alatt kiteljesedett nagy munkát, tovább dolgozunk a szocialista köznevelés korszerűsítésén az óvodáktól az egyetemekig. arra fogunk törekedni, hogy az önművelés lehetősége állandóan bővüljön társadalmunkban. tovább dolgozunk a művelődésügy szocialista eszméiségének fejlesztéséért, - ilku elvtárs életművének szellemében - mondotta befejezésül.

a gyászszertartás az internacionale hangjaival ért véget.

x x x

ilku pál elvtárs elhunytával kapcsolatban számos ország kormánya, politikai és kulturális vezető személyisége küldött részvétlívratot a magyar kormánynak. kifejezték részvétüket a budapesti diplomáciai testület tagjai is. / mti /

--

17.35/p

-35-

M-1750

bb.57. pham van dong látogatása a nőtanács székházában

t bc/mm/p hi la

1973. július 18.

Pham van Dong, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a VDK minisztertanácsának elnöke szerdán délután látogatást tett a magyar nők országos tanácsának székházában. Társaságában volt Le Than Nghi, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, Hoang Cuong, a VDK budapesti nagykövete. A miniszterelnök látogatása alkalmával szívélyes eszmecsere került sor, amelyen részt vett Erdei Lászlóné, a MNOE elnöke, Duschek Lajosné, a MNOE alelnöke, Németi Irén, a nők lapja főszerkesztője és Szegőné dr. Bokor Hanna a jogtudományok kandidátusa, a MNOE elnökségének tagjai.

Erdei Lászlóné elmondotta, hogy a magyar asszonyokat, feleségeket, édesanyákat, leányokat a barátság ezer és ezer szála fűzi a vietnami nőkhöz. Nagy tisztelettel tekintenek rájuk, akik példamutatóan helytálltak a haza függetlenségéért, szabadságáért vívott harcban, s emellett nagy szeretettel gondoskodtak családjukról, most pedig tevékenyen kiveszik részüket az ország újjáépítéséből. A magyar nők szavakkal és tetteikkel egyaránt kifejezték szolidaritásukat a vietnami nép hősi harcával. Szólt arról is, hogy a két ország nőszervezetei között állandó, rendszeres volt a kapcsolat a nehéz napokban. Utalt arra, hogy a magyar nők részt vállalnak a nemzetközi demokratikus nőszövetség kezdeményezésére Hanoi-ban felépülő kórház megvalósításában, erre az alapra befizetik önként vállalt többletmunkájuk ellenértékét. A közeljövőben szülésznő-táskákat adnak át Vietnam részére.

Németi Irén a magyar nők vietnami takaróakciójáról, az abban kifejeződött szeretetről, testvéri szolidaritásról szólt, s hangsúlyozta, hogy a magyar nők a jövőben is mindezt megtesznek, hogy erősítsék kapcsolataikat a vietnami nőekkel.

Pham van Dong örömet fejezte ki, hogy a magyar népköztársaságban tett látogatása során találkozhatott a magyar nőmozgalom képviselőivel. Hazája asszonyainak a háborús években a fronton, a hátszágban, az élet minden területén tanulsott helytállásáról szólva elmondotta, hogy az harcuk legszebb megnyilvánulása volt a hangszulyozta, hogy a nehéz időkben az internacionalizmus szellemétől áthatott, tetteikben megnyilvánuló testvéri kapcsolat alakult ki a magyar és a vietnami asszonyok között. Szólt arról is, hogy a szolidaritás változatlanul nagy jelentőségű a háború okozta sebek gyógyításában, a vietnami asszonyok és gyermekek életének további alakulásában. Amikor rájuk gondolunk - mondotta -, nem feledkezhetünk meg dél-asszonyairól és gyermekeikről sem: a saigoni rendszer börtöneiben például sok asszony szülni látott újszülött gyermekével. A nemzetközi közvélemény támogatása elősegítheti szabadonbocsátásukat.

A miniszterelnök a látogatás emlékére a vietnami asszonyok hősi helytállását jelképező ajándékot nyújtott át a nőtanácsnak. /mti/

17.55/p

-36-

XA 1800

bb.56. idegenforgalmi vezetők lengyel kitüntetése

1 kg/mm/p ie la

1973. július 18.

Szerdán a budapesti lengyel nagykövetségen Tadeusz Hanuszék nagykövet a magyar-lengyel idegenforgalmi együttműködés fejlesztésében elért érdemeik elismerésül kitüntetésekkel adta át az idegenforgalmi intézmények több vezetőjének és munkatársának. Arany érdemjelvényt kapott dr. Tamás György, az országos idegenforgalmi tanács nyugalmazott titkára és Tausz János, az Ibusz vezérigazgatója. A baráti légkörben lezajlott ünnepség után a lengyel nagykövetség koktélt adott. /mti/

--

bb.58. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óratól 18.00 óráig:

p la

1973. július 18.

44. kétszáz millió tonna hengerelt árut emelt
45. hatvan méteres üzemcsarnok
46. algyői híd
47. „Jégverem”, a kánikulában
48. kitüntetés
49. gajdár pál kitüntetése
50. aratás
51. ideális arató idő
52. szocialista együttműködési szerződés
53. a munkásmozgalmi klub ünnepi ülése
54. csuvas uttörők
55. elbucsúztatták Ilku pált
56. idegenforgalmi vezetők lengyel kitüntetése
57. pham van dong a nőtanácsnál
58. hírjegyzék. /mti/

--

bb.59. budapestre érkezett pierre messmer francia miniszterelnök

t vt/pá/p zs la

1973. július 18.

Fock Jenőnek, a minisztertanács elnökének meghívására szerdán délután hivatalos látogatásra budapestre érkezett Pierre Messmer, a francia köztársaság miniszterelnöke. A kormányfőt magyarországi látogatására elkísérte Michel Jobert külügyminiszter, Martial de la Fourrière, meghatalmazott miniszter, az elnök tanácsadója, Claude Arnaud, meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium politikai osztályának helyettes igazgatója, Christian d'Aumale, meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium gazdasági- és pénzügyi osztályának helyettes igazgatója és más személyiségek. A miniszterelnök kíséretéhez Budapesten csatlakozott Gérard Amanrich, a francia köztársaság magyarországi nagykövete.

/Folyt köv ./
18.20/p

-37-

NA 1825

bb.59. budapestre érkezett ....folyt /p

a francia kormányfőt és kíséretét a ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen fogadták. a magyar és francia zászlókkal, francia és magyar nyelvű üdvözlő feliratokkal diszitett repülőtéri főépület előtt katonai diszegység sorakozott fel csapatzászlóval.

a vendégek fogadására megjelent fock jenő, a minisztertanács elnöke, bondor józsef építésügyi-és városfejlesztési, dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi, péter jános külügyminiszter, szepvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. beckl sándor, dr. csikós nagy béla, dr. dabronaki gyula, dégen imre, miklós imre államtitkárok, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, mód péter, hazánk párizsi nagykövete, továbbá politikai életünk több más vezető személyisége, a magyar néphadsereg tábornoki karának képviselője. ugyancsak jelen voltak az érkezésnél a budapesti francia nagykövetség diplomatái.

a francia köztársaság miniszterelnökének különrepülőgépe néhány perccel 18 óra előtt szállt le a repülőtér betonjára. a gépből kilépő vendégeket elsőként fock jenő és péter jános üdvözölte, szívélyes, baráti kézfogással.

diszjel harsant, majd a katonai egység parancsnoka jelentést tett pierre messmer miniszterelnöknek. ezt követően a zenekar eljátszotta a francia és a magyar himnuszt. pierre messmer -fock jenő társaságában - ellépett a diszegység előtt és köszöntötte a katonákat. utörök virágcsokrokat nyújtottak át a francia kormányfőnek és kísérete tagjainak. ezután pierre messmer és a vele együtt érkezett személyiségek üdvözölték a fogadtatásukra megjelent magyar közéleti vezetőket és a francia nagykövetség diplomatáit.

az ünnepélyes repülőtéri fogadtatás a katonai diszegység diszmenetével ért véget, majd a vendégek gépkocsiba ültek és szállásukra hajtottak. /mti/

--

18.25/p

-38-

M. 18³⁰

bb.60. időjárásjelentés

mm/p la

1973. július 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1973 július 18-án, szerdán 19 órakor :

a meleg keleten is mérséklődik

várható időjárás csütörtök estig :

felhőátvonulások, szórványos záporral, zivatarral. időnként élénk, helyenként megerősödő északnyugati-északi szél. a meleg keleten is mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 24-29 fok között. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai 57.sz.hírünk /pham van dong .... / 1.bek.9.sorában a név helyesen:

... főszerkesztője és bokorné dr.szegő hanna, a jogtudományok...stb.

/mti/

bb.61. megfojtotta nagynénjét

i ms /mm/p la

1973. július 18.

budapesten ix.kerület tompa utca 11 szám alatti lakásán holtan találták ambrus anna 70 éves nyugdíjast, aki bűncselekmény áldozata lett. a budapesti rendőrfőkapitányság széleskörű nyomozást indított a tettes felderítésére. eközben alapos gyanu merült fel arra, hogy ambrus annát rokona, ambrus péter 20 éves betanított munkás ölte meg. a fiatalember a bizonyítékok hatására beismerte, hogy július 13-án délelőtt fölkereste nagynénjét és anyagi okokból támadt veszekedés közben megfojtotta. ambrus pétert a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellene a büntető eljárást. /mti/

19.45/p

-39-

M. 20⁰⁰

bb.62. pierre messmer látogatása fock jenőnél

t vt/pá/p zs la

1973. július 18.

pierre messmer, a francia köztársaság miniszterelnöke szerdán a kora esti órákban a parlamentben látogatást tett fock jenőnél, a minisztertanács elnökénél. a szívélyes légkörben lezajlott találkozón magyar részről jelen volt péter jános külügyminiszter, nagy jános külügyminiszter-helyettes és mód péter, hazánk párizsi nagykövete. francia részről michel jobert külügyminiszter, martial de la fourniere, christian d, aumale, claude arnaud meghatalmazott miniszterek, valamint gérard amanrich budapesti francia nagykövett vett részt a találkozón./mti/

--

bb.63. vietnami vendégeink az agárdi állami gazdaságban

t tf/mm/p hi la

1973. július 18.

vidéki eseménnyel folytatódott szerda délután a vietnami demokratikus köztársaság magyarországon tartozkodó párt-és kormányküldöttségének programja: az agárdi állami gazdaságba látogattak a vendégek. utjukra elkísérte őket fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és roska istván külügyminiszterhelyettes.

az állami gazdaságban nagy szeretettel várták és vették körül a pham van dong, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke által vezetett küldöttséget. a kedves vendégeket a gazdaság központjának vietnami és magyar zászlókkal feldíszített főépületénél elsőként dr. dí-mény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter köszöntötte, majd závodi imre, a fejer megyei tanács elnöke, takács imre, a megyei pártbizottság titkára, a gazdaság vezetői közül ozvald lászló igazgató és csipes mihály, a pártbizottság titkára fogadta őket szíves szóval, baráti kézfogással.

a gazdaság munkájáról, eredményeiről, dolgozóinak életéről és a tervekről ozvald lászló tájékoztatta a magasrangu vietnami vendégeket. elmondta a többi között, hogy a 11 ezer hektáron gazdálkodó állami gazdaság az ország egyik legnagyobb gazdasága. számos kitüntetés bizonyítja a jó munka elismerését, így például kétszer is elnyerték a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. 9.300 hektár szántóterülete van a gazdaságnak, ennek több mint 90 százalékán kukoricát termelnek. az elmúlt évi 53 mázsás hektárankénti termésátlagot az idén 60 mázsára akarják növelni. így a gazdaságban 48 ezer tonna kukorica betakarításával számolnak.

/folyt köv ./
20.00/p

-40-

NA 2012

bb.63. vietnami...folyt /p

nagy érdeklődéssel hallgatták a vendégek, hogy a gazdaság fő profilja a sertéstartás, s ehhez korszerű sertéstelepeket terveztek, építettek. jelentős részt vállal a gazdaság a sertésprogram megvalósításából. az állattenyésztés másik ága a szarvasmarhatenyésztés: tejtermelő tehenészet van a gazdaságnak. évente 3.300 liter tejejt ad egy-egy tehén. a hozamok növelése érdekében egyebek között fajtaátalakító keresztezés folyik a gazdaságban. modern baromfiüzeme is van az agárdi gazdaságnak, itt a fő profilt az évi 15-16 millió darab tenyésztőfajstermelése jelenti. az állattartás mindegyik ágában -s ezt különös figyetemmel hallgatták a látogatók- az iparszerű formákra törekednek, maguk terveznek, építenek is / panelszerűen, fából, műanyagból, alumíniumból / célszerű, könnyen felhuzható gazdasági épületeket.

a gazdaság megtekintésével folytatódott a látogatás. először egy korszerű sertéstenyésztő telepet néztek meg. uton a következő üzem megtekintéséhez, a delegáció gépkocsisora megállt az egyik kukoricatáblánál, a vendégek elismeréssel nézték és minősítették a gazdagnak ígérkező termést.

a takarmánykeverő üzembe érkezett végül a delegáció és a házigazdák serege. bemutatták a vendégeknek a terményszárító tornyokat / itt 50 ezer tonna kukoricát száríthatnak majd a betakarítással egyidejűleg /, azután a különféle koncentrátumokat, takarmányfeleségeket gyártó üzemeiket.

a többórás program rpögyüléssel zárult. a gazdaság dolgozói közül több százan vettek részt a takarmánykeverő üzemben tartott eseményen, amelyen csipes mihály párttitkár köszöntötte meleg szavakkal a vietnami delegáció vezetőjét és tagjait, s a társaságukban lévő magyar személyiségeket. ezután a jelenlévők nagy tapsa közepette pham van dong lépett a mikrofonhoz és mondott rövid beszédet. elismerően szólt a gazdaság nagyszerű eredményeiről, méltatta a magyar és a vietnami nép összefogását, a testvéri szocialista országok, a világ haladó erőinek együttműködését. befejezésül további sikereket kívánt a gazdaság dolgozóinak, majd a rákóczi ferenc szocialista brigád napilójába emlékül néhány kedves sort jegyzett be. ezzel véget ért az agárdi állami gazdaságban tett látogatás és a küldöttség szerdai programja./mti/

--

20.05/p

-41-

NA 2012

bb.64. közlekedési balesetek

i ms /mm/p la

1973. július 18.

az újpesti összekötő hidon szabálytalanul került motorkerékpárjával füle lajos gépszerelő és elütötte hegyi páll 83 éves nyugdíjast. az idős embert a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség füle lajos ellen eljárást indított.

több balesetet okozott az elsőbbség meg nem adása. tuboly jános képkerevező a ii. kerületben a vöröshadsereg utja és a vadaskerti ut sarkánál személygépkocsijával ezért ütközött össze egy másik személyautóval. ennek következtében az utóbbi autó felszaladt a járdára és két járókelőt elütött, a 65 éves bocskay béla nyugdíjast súlyos, egy másik embert pedig könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba. tuboly ellen eljárás indult.

a xviii. kerületben a vöröshadsereg utján hasonló okból nonn istván gépkocsivezető ütközött össze egy motorkerékpárral. ennek vezetőjét, bogya jános gépkocsivezetőt ugyancsak súlyos sérüléssel szállították kórházba. nonn ellen megindult az eljárás.

a budaörsi ut és a villányi ut találkozásánál szántó károlyné 55 éves nyugdíjas gépkocsija ütközött össze egy motorkerékpárral ugyancsak az elsőbbség meg nem adása miatt. a motorkerékpárost, méhész tamás segéd munkást súlyos sérülés érte, kórházba szállították. szántóné ellen is eljárás indult. /mti/

--

bb.65. vacsora a francia miniszterelnök és kísérete tiszteletére

t vt/pá/p zs la

1973. július 18.

fock jenő, a minisztertanács elnöke szerdán este a parlament vadász-termében vacsorát adott pierre messmer francia kormányfő, valamint a kíséretében lévő személyiségek tiszteletére.

a vacsorán résztvett bondor józsef, dr. csanádi györgy, péter jános, dr. szekér gyula, a kormány tagjai, szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

/folyt köv ./

20.40/p

-42-

NA 2045

bb.65. vacsora a francia ....folyt /p

résztvett a vacsorán gérard amannich, a francia köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több diplomatája.

a szívélyes hangulatu vacsorán fock jenő és pierre messmer pohárköszöntőt mondott.

/folyt köv ./

bb.66. angol munkáspárti vezetők budapesten

t -don/mm/p zs la

1973. július 18.

bencsik istvánnak, a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának meghívására szerdán este nemhivatalos látogatásra budapestre érkezett ronald hayward, a brit munkáspárt főtitkára és felesége, valamint james callaghan, a munkáspárti árnyékkormány külügy-és nemzetközösségi minisztere és felesége.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és lederer róbert, a hnf országos tanácsa nemzetközi osztályának vezetője fogadta. jelen volt házi vencel, hazánk londoni nagykövete, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt john wilson, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb.65. /vacsora ....2.folyt /p

embargó feloldásig!

fock jenő pohárköszöntője

- tisztelt miniszterelnök ur, kedves francia vendégeink! hölgyeim és uraim! a magyar népköztársaság kormánya és a magam nevében szívélyesen köszöntöm miniszterelnök urat és kíséretének minden kedvős tagját. nagy örömlnkre szolgál az önök magyarországi látogatása, hiszen ez az első alkalom, hogy a francia köztársaság kormányfőjét hazánkban üdvözölhetjük. mindig szívesen emlékezem azokra a kellemes napokra, amelyeket 1968-ban az önök szép hazájában tölthettem, ma is élnek bennem azok a benyomások, amelyeket a de gaulle elnökkel, illetve pompidou elnökkel - az akkori miniszterelnökkel - folytatott megbeszélések gyakoroltak rám. tárgyalásainkon meglelégedéssel állapítottuk meg, hogy álláspontunk számos nemzetközi kérdésben közel áll egymáshoz.

/folyt köv ./
21.15/p

-43-

NA 2120

bb.65. /vacsora.....3.folyt /p

- tisztelt miniszterelnök ur ! ön olyan időpontban látogat magyarországra, amikor a békét és biztonságot óhajtó népek legjobb reményei kezdenek valósággá válni. csak örömmel üdvözölhetjük a vietnami helyzet politikai rendezése útján elért eredményeket, a világháború veszélyének végleges kiküszöbölésére és a feszültség gócainak felszámolására irányuló erőfeszítéseket...

- különösen kedvezően alakulnak az európai viszonyok. lényegében befejeződött az nszk és a szocialista országok, valamint a két német állam közötti kapcsolatok normalizálásának sok megfontoltságot igénylő folyamata. az európai biztonsági és együttműködési konferencia tényé vált. kontinensünk történetében először tanácskozott valamennyi európai állam a biztonság és a béke együttműködés létfontosságú feladatairól.

- a nemzetközi és az európai helyzet kedvező megváltozásában franciaország elismerésre méltó szerepet vállalt és töltött be. a magyar népköztársaság, lehetőségeihez mértén, kivette részét e nagy munkából.

- örömlünkre szolgál, hogy országaink együttműködése is hozzájárult a kedvező folyamatok kibontakozásához és az eddigi eredményekhez.

- őszintén kívánjuk, hogy európa az egyetemes béke és biztonság letéteményese, a különböző rendszerű államok széleskörű együttműködésének követésre méltó példája legyen. úgy véljük, hogy ennek eléréséhez országainknak - mint minden érintett országnak - újabb, felelősségteljes feladatokat kell vállalniuk.

- ebben a szellemben kívánjuk ápolni a magyar-francia kapcsolatokat is. az országaink közötti jó viszony, eddigi megállapodásaink és eredményeink szilárd alapot biztosítanak együttműködésünk kiszélesítéséhez.

- különösen nagy feladatokat látunk gazdasági kapcsolataink fejlesztése, és ezen belül az ipari kooperáció kiszélesítése útján.

- meggyőződésem, hogy miniszterelnök ur és kíséretének magyarországi látogatása újabb lendületet ad kapcsolataink fejlődésének és hozzájárul az európai béke és biztonság megszilárdításához.

- tárgyalásaink sikerére, országaink politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatainak fejlődésére, a magyar és a francia nép barátságára, pompidou elnök ur, messmer miniszterelnök ur, s kíséretének minden tagja, valamennyi kedves vendégünk egészségére emelem poharam.

/folyt köv ./
21.25/p

-44-

MA 2130

bb.65. /vacsora.....4.folyt /p

pierre messmer pohárköszöntője

- miniszterelnök ur ! hölgyeim és uraim! fock jeno ur és a magyar népköztársaság kormánya meghívásának eleget téve nagy örömmel látogatok az önök szép fővárosába, amelyet minden szempontból méltónak talállok világvárosi és vendégszerető hírnevéhez. azért jöttem önökhöz, hogy folytassuk azt a párbeszédet, amelyet ön kezdett meg miniszterelnök ur, öt évvel ezelőtt, 1968. évi oly sikeres párizsi látogatásakor. a megbeszéléseken, amelyeket de gaulle tábornokkal és pompidou akkori miniszterelnök urral folytatott, kidomborodott az a közös óhajunk, hogy minden területen fellendítsük kapcsolatainkat. az elmúlt öt évben kidolgoztuk vagy tökéletesítettük azokat a módozatokat, amelyek gazdasági és kulturális területen s diplomáciai téren is lehetővé tették, hogy az a párbeszéd, amelyről az imént beszéltem, fokozatosan fejlődjék. nincs kétségem az iránt, hogy tárgyalásaink új lendületet adnak a már megkezdett munkának.

- ilyen eredmény egyébként is megfelel korunk szellemének. alig két hete, hogyhelsinkiben megnyílt az európai biztonsági és együttműködési konferencia. hat hónapi aktív előkészítő munka után, amelyben franciaország úgy vélem - nem elhanyagolható szerepet játszott, az általunk javasolt séma „első szakaszában”, a finn fővárosban csaknem valamennyi európai külügyminiszter összeült. azt hiszem, hogy a nemzetközi közvélemény - amelynek figyelmét ebben az időszakban nemcsak a diplomáciai tevékenység köti le - értékelni fogja ennek az eseménynek a jelentőségét.

- olyan hosszú ut végéhez érkeztünk, amelyen a ii. világháború vihára által annyira megpróbált európai nemzetek a felemelkedésükhöz szükséges energia túl nagy részét olyan polémikus összeütközésekben használták el, amelyek több ízben úgy tünnek, hogy nyílt konfliktusokká fajulnak. majd e „hidegháború”, befejezése után több éven keresztül egy bizonytalan békés egymás mellett élés alakult ki a két tábor között, amelyek még nem voltak hozzászokva, hogy háttérbe szorítsák ellentéteiket. úgy vélem, ma egy ujszakasz kezdődött és, hogy a francia diplomáciát ma is inspiráló de gaulle tábornok hármass meghatározását használjam, az enyhülés megszilárdul, az egyetértés jó uton van és az európai országok között már széles körben gyakorolt együttműködés erősebb üteművé válik.

/folyt köv ./
21.55/p

-45-

MA 2200

v

bb.65./ vacsora .....5.folyt /p

-ha mint európaiak örülünk a kontinensünkön bekövetkezett fejlődésnek, az oszthatatlan világbékéhez fűződő érdekünknek arra kell készítenie bennünket, hogy ne gyengítsük erőfeszítéseinket, hogy az enyhülés ott is bekövetkezzék, ahol még lappangó vagy nyílt válságok vannak. elsősorban a közel-keletre gondolok, ahol a hadviselő felek közt létrejött fegyverszünet veszélyekkel terhes. gondolok indokínára is, ahol franciaország - amely bátorította a konfliktusban szembenálló felek közti párbeszédet - remélte a béke elősegítését. és ez év elején ez a párbeszéd összehangolt, gyakorlati határozatokhoz vezetett. az önkormányzat, minisztereink ur, jól tudja, hogy ázsianak ebben a térségben ugyanolyan nehéz megteremteni a békét, mint amilyen nehéz volt befejezni a háborút.

- végül azokon a súlyos problémákon kívül, amelyeket az afrika egyrészt sújtó aszály vet fel, és amelyeket franciaország számos más országgal együtt igyekszik enyhíteni, a fejlett ipari országok számára felmerül a harmadik világgal való együttműködés kérdése.

- itt az ideje, hogy európa, amely évszázadokon keresztül fegyverei erejével, gazdasági hatalmával és technikai fölényével uralta a világot, hatalmas anyagi és emberi potenciáljának egyrészt más nemzetek javára fordítsa. így valósítja meg teljesen önmagát: olyan európát, amelyet kevésbé kötnek le saját belső konfliktusai, mint a század eleje óta oly gyakran, olyan európát, amely a saját lakosai életszínvonalának felemelését, s a közte és a kevésbé fejlett országok között fennálló szakadék csökkentését célzó dinamikus együttműködés központjává válik.

- nagy feladatok várnak a holnap európájára, amelyek - biztos vagyok benne - azonos szándékokat keltenek bennünk. ebben a bizonyosságban emelem most poharam kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock jenő, a minisztertanács elnöke és minden jelenlévő személyiség egészségére, franciaország és magyarország barátságára, amelyet mind előbbé és cselekvőbbé akarunk tenni./mti/

/ a két beszéd embargóját feloldjuk!/
--

22.05/p

-46-

M 2210

bb 67. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1973. július 18.

59. budapestre érkezett pierre messmer
60. időjárásjelentés
61. megfojtotta nagynénjét
62. a francia miniszterelnök fock jenőnél
63. vietnami vendégeink agárdon
64. közlekedési balesetek
65. vacsora a francia miniszterelnök tiszteletére
66. angol munkáspárti vezetők érkeztek
67. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

- 47 -

22.15 bh

M 2220